བོད་རྒྱལ་ལོ་ ༢༡༤༡རབ་བྱུང་རི་ཟླའི་ཤིང་རྟ་ལོ། བོད་ཟླ་ 8 ཚེས་ 7 རེས་གཟའ་ལྷག་པ།

ལོ་ 53 ཨང༌། 39 དབུས་བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་བདུན་རེའི་ལས་རིམ་གསར་ཤོག

1st October 2014

དབུ་མའི་ལམ་ནི།
རྒྱ་ནག་མི་དམངས་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་རྩ་
ཁྲིམས་ཀྱི་སྒྲོམ་གཞིའི་ནང་ཁྲིམས་མཐུན་གྱི་ཐོབ་
ཐང་ཡོད་པའི་བོད་རིགས་ཡོངས་ལ་མི་རིགས་ས་
གནས་རང་སྐྱོང་གི་གནས་བབ་ཚད་ལྡན་མིང་དོན་
མཚུངས་པ་ཞིག་དགོས།
བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་བཀའ་ཤག་གིས།

Vol. 53 Issue 39 Price Rs. 1

གནས་ཚུལ་སྙིང་བསྡུས།

(R.N. 5165/60)

༸གོང་ས་མཆོག་གིས་ཧོང་ཀོང་བོད་ཀྱི་གློག་བརྙན་དུས་སྟོན་ཐོག་གསུང་འཕྲིན་སྩལ་བ།
༄༅། །ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༤ ཟླ་ ༩ ཚེས་ ༢༧
ཉིན་ཧོང་ཀོང་ནང་རྟེན་གཞི་བྱས་པའི་ (Re-
gal Riverside Hotel) ཞེས་པའི་གསོལ་
མགྲོན་ཁང་ནང་བོད་ཀྱི་གློག་བརྙན་དུས་སྟོན་
ཞིག་གོ་སྒྲིག་གནང་བའི་ཐོག་སྤྱི་ནོར་༸གོང་
ས་༸སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་བརྙན་
འཕྲིན་ལམ་ནས་འཚམས་འདྲིའི་གསུང་འཕྲིན་
སྩལ་དོན། ད་ལམ་ཧོང་ཀོང་ནང་བོད་དོན་དང་
འབྲེལ་བའི་གློག་བརྙན་སྟོན་བཞིན་ཡོད་འདུག་
པས། ཁྱེད་རང་ཚོ་འབད་བརྩོན་བྱེད་མཁན་ཚང་
མར་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་བརྗོད་རྒྱུ་དང་འབྲེལ་འཚམས་
འདྲིའི་བཀྲ་ཤིས་བདེ་ལེགས་ཡོད། ཉེ་ཆར་བོད་
ཀྱི་གནས་སྟངས་སྐོར་ལ་གློག་བརྙན་མང་དག་
ཅིག་ཡོང་གི་ཡོད། དེ་བཞིན་གློག་བརྙན་གྱི་
ལག་རྩལ་བྱུང་རྗེས་བོད་ནང་བརྒྱབ་པའི་གློག་
བརྙན་རྙིང་པ་ཡོད་པ་དེ་དག་གི་གྲས་ཡོད་ངེས་
རེད། གང་ལྟར་བོད་ཀྱི་དེ་སྔ་དང་དེང་སྐབས་ཀྱི་
གནས་ཚུལ་དང་འབྲེལ་བའི་གློག་བརྙན་སྟོན་གྱི་
ཡོད་ཀྱི་རེད། དུས་རབས་བདུན་པ་བརྒྱད་པའི་
སྐབས་གློག་བརྙན་མེད། དེ་དུས་ཀྱི་གློག་བརྙན་

ཡོད་ན་ང་ཚོར་ཧ་ཅང་ལྟད་མོ་ཆེན་པོ་དང་བསླབ་
བྱ་ལེན་རྒྱུ་ཞིག་ཡོད། དེ་བཞིན་གློག་བརྙན་བཟོ་
རྒྱུ་ཡང་གཞི་མ་ལྟ་བུ་བོད་ཀྱི་གནས་ཚུལ་དང་
འབྲེལ་བ་ཆགས་ཡོད་འདུག བོད་ལ་འཛམ་གླིང་

སྤྱི་ཡོངས་ཀྱིས་འཛམ་གླིང་གི་ཡང་ཐོག་ཅེས་
བརྗོད་ཀྱི་འདུག་པ་ནི་བདེན་པ་རེད། བོད་ནི་ས་
མཐོན་པོ་དང་ས་གྲང་མོ་ཡིན་པར་བརྟེན་གངས་
དང་འཁྱགས་པ་ཤུགས་ཆེན་པོ་ཡོད། དེ་ལྟ་བུའི་
ཐོག་ནས་ཨེ་ཤི་ཡའི་ཕལ་ཆེར་ཁྱོན་ཡོངས་ཀྱི་
རྒྱུག་ཆུ་གལ་ཆེ་བ་མང་པོ་ཞིག་བོད་ནས་ཡོང་

གི་ཡོད་སྟབས། བོད་ཀྱི་ཁོར་ཡུག་ཧ་ཅང་གལ་
ཆེན་པོ་ཆགས་ཡོད། དེ་བཞིན་ས་མཐོན་པོ་དང་
རླུང་སྐམ་པོ་ཡིན་སྟབས། ཁོར་ཡུག་ལ་ཐེངས་
ཤིག་གནོད་སྐྱོན་ཤོར་ན། དེ་རང་བཞིན་གྱིས་

གསོ་རྒྱུར་དུས་ཡུན་རིང་པོ་འགོར་གྱི་རེད།
ཅེས་མཁས་པ་ཚོས་བརྗོད་ཀྱི་འདུག དེར་བརྟེན་
བོད་ཀྱི་ཁོར་ཡུག་སྲུང་སྐྱོབ་དང་བདག་གཅེས་
བྱེད་རྒྱུ་ཤིན་ཏུ་ནས་གལ་འགངས་ཆེན་པོ་རེད།
འཛམ་གླིང་སྤྱི་ལ་ཡང་འབྲེལ་བ་ཡོད། དེ་སྔ་
ངོས་ཀྱིས་ཁོར་ཡུག་ཐོག་མཁས་པ་ཡིན་པའི་རྒྱ་

རིགས་ཤིག་གིས་རྩོམ་ཡིག་བྲིས་པ་ཞིག་མཐོང་
བྱུང། དེའི་ནང་འཛམ་གླིང་ལྷོ་བྱང་རྩེ་མོ་གཉིས་
ནས་དྲོད་ཚད་ཀྱི་ཤུགས་རྐྱེན་ག་ཚོད་སླེབས་
ཀྱི་ཡོད་པ་ལྟར། བོད་ཀྱི་ས་མཐོའི་སྒང་ནས་
ཤུགས་རྐྱེན་དེ་ཡོང་གི་ཡོད་པར་བརྟེན། ནམ་
རྒྱུན་འཛམ་གླིང་ (South Pole) ལྷོ་སྣེ་དང་
(North Pole) བྱང་སྣེ་ཞེས་བརྗོད་ཀྱི་ཡོད། དེ་
བཞིན་བོད་ལ་ (Pole) སྣེ་གསུམ་པའི་ཐ་སྙད་
ཅིག་ཀྱང་སྦྱར་གྱི་འདུག་པ་ཧ་ཅང་གནད་འགག་
ཆེན་པོ་རེད་འདུག བོད་ལ་ལོ་སྟོང་ཕྲག་རིང་
གི་རིག་གཞུང་ཡོད། གཙོ་བོ་ལུང་པ་གང་ཞིག་
ཡིན་རུང་གཡས་གཡོན་ནས་རིག་གཞུང་དེ་འདྲ་
ཡོང་གི་རེད། འོན་ཀྱང་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་
ལྟ་གྲུབ་ལ་ཆ་མཚོན་ན། ཕལ་ཆེར་ན་ལེནྡྲའི་
ཆོས་བརྒྱུད་གཙོ་བོ་བྱས་འདུག དེ་ནི་དངོས་
གནས་རྒྱ་ཆེ་གཏིང་ཟབ་ཅིག་རེད། ཅེས་སོགས་
ཀྱི་འཚམས་འདྲིའི་གསུང་འཕྲིན་སྩལ་འདུག་པ་
བཅས། །

༸གོང་ས་༸སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་
ཆོས་འབྲེལ་སྩལ་བ།
༄༅། །༸གོང་ས་མཆོག་གིས་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༤
ཟླ་ ༩ ཚེས་ ༢༤།༢༦ ཉིན་གྲངས་གསུམ་རིང་
ཐེག་ཆེན་ཆོས་གླིང་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་ལྷོ་ཤར་
ཨེ་ཤི་ཡ་གཙོ་བོ་གྱུར་བའི་ཕྱི་ནང་གི་དད་ལྡན་
མི་མང་རྣམས་ལ་རྒྱལ་སྲས་ཆེན་པོ་ཞི་བ་ལྷས་
མཛད་པའི་སྤྱོད་འཇུག་ཆེན་མོའི་ཆོས་འབྲེལ་
དབུ་འཛུགས་མཛད་སོང་།
སྐབས་དེར་ལྷོ་ཤར་ཨེ་ཤི་ཡའི་
ཚོས་ཞུ་བ་གྲངས་ ༧༠༠ དང་། ཕྱི་རྒྱལ་ཡུལ་གྲུ་
༦༢ ནས་བཅར་བའི་ཆོས་ཞུ་བ་གྲངས་ ༡༢༦༢
དེ་བཞིན་རང་རིགས་བཅས་ཁྱོན་མི་གྲངས་
༥༦༠༥ བརྒལ་བ་ཆོས་ཞུར་བཅར་ཡོད།

སྲིད་སྐྱོང་མཆོག་རྒྱ་གར་བྱང་ཤར་ཁུལ་དུ་གཞུང་
འབྲེལ་ཕྱོགས་ཕེབས་གནང་གཏན་འཁེལ་བ།
༄༅། །བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་དཔལ་ལྡན་
སྲིད་སྐྱོང་བློ་བཟང་སེང་གེ་མཆོག་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༤
ཟླ་ ༡༠ ཚེས་ ༥ ནས་ ༧ བར་རྡོར་གླིང་དང། ཁར་
ཤང་། སོ་ན་དྷ་བཅས་སུ་གཞུང་འབྲེལ་འཚམས་
གཟིགས་དང་། ཕྱི་ཚེས་ ༨ ཉིན་ཀ་སྦུག་ཏུ་དབུས་
བོད་མིའི་གཏན་སློབ་དབུ་བརྙེས་ནས་ལོ་ངོ་ ༥༠
འཁོར་བའི་དུས་དྲན་མཛད་སྒོའི་སྐུ་མགྲོན་གཙོ་
བོར་ཕེབས་ཞུགས་གནང་རྒྱུ་ཡིན་འདུགདེ་ཡང་སྲིད་སྐྱོང་མཆོག་ཕྱི་ཟླ་ ༡༠
ཚེས་ ༥ ཉིན་རྡ་ས་ནས་གྷ་གལ་བརྒྱུད་ལྡི་ལིར་
ཕེབས་ཐོན་གྱིས། ཕྱི་ཚེས་ ༦ ཉིན་ལྡི་ལི་ནས་
མཁའ་ལམ་བརྒྱུད་བྷག་ཌོག་རར་ཕེབས་འབྱོར་
དང་། དེ་ཉིན་གྱི་ཕྱེད་ཡོལ་ཁར་ཤང་དང་སོ་ན་དྷའི་
མི་མང་དང་སློབ་ཕྲུག་ཚོར་གསུང་བཤད་གནང་
རྒྱུ། ཕྱི་ཚེས་ ༧ ཉིན་རྡོར་གླིང་མི་མང་དང་སློབ་
ཕྲུག་རྣམས་ལ་གསུང་བཤད། ཕྱི་ཚེས་ ༨ ཉིན་ཀ་
སྦུག་གཏན་སློབ་ཀྱི་ལྔ་བཅུའི་དུས་དྲན་མཛད་སྒོར་
མཉམ་ཞུགས་གནང་རྒྱུ། ཕྱི་ཚེས་ ༩ ཉིན་བྷག་
ཌོག་ར་ནས་མཁའ་ལམ་བརྒྱུད་ལྡི་ལིར་ཕེབས་
འབྱོར་དང་། ཕྱི་ཚེས་ ༡༠ ཉིན་རྡ་སར་ཕེབས་
འབྱོར་གནང་རྒྱུ་ཡིན་འདུགགྲོས་ཚོགས་ཚོགས་དུས་བརྒྱད་པ་མཇུག་སྒྲིལ་
གནང་བ།

༄༅། །ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༤ ཟླ་ ༩ ཚེས་ ༢༤ རེས་
གཟའ་ལྷག་པའི་ཉིན་སྐབས་བཅོ་ལྔ་པའི་བོད་མི་
མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་ གྲོས་ཚོགས་
ཚོགས་དུས་བརྒྱད་པའི་ཉིན་མཐའ་མར་ཚོགས་
གཙོ་མཆོག་གིས་མཇུག་བསྡོམས་ གསུང་བཤད་
གནང་དོན། སྐབས་བཅོ་ལྔ་པའི་བོད་མི་མང་སྤྱི་
འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་གྲོས་ཚོགས་ཚོགས་དུས་
བརྒྱད་པའི་ཐོག་ལས་ཉིན་ཉིན་གྲངས་བཅུ་གཅིག་
ཚོགས་པ་རེད། ལས་ཉིན་བཅུ་གཅིག་གི་ནང་
ནས་ཉིན་མ་ཁ་ཤས་ཤིག་ཕྱི་དྲོའི་ཆུ་ཚོད་བརྒྱད་
པ་བར་ཚོགས་དགོས་པའི་གནས་སྟངས་ཆགས་
ཡོད། དཔལ་ལྡན་སྲིད་སྐྱོང་མཆོག་ཛ་དྲག་གནས་
སྟངས་ཐོག་ལྡི་ལིར་ཕེབས་དགོས་བྱུང་བ་མ་
གཏོགས་ལས་རིམ་ཆ་ཚང་ནང་སྲིད་སྐྱོང་མཆོག་
གིས་དབུས་བཀའ་བློན་རྣམ་པ་ཚོ་དང་། དཔལ་
ལྡན་ཚོགས་གཙོ་གཞོན་པ་མཆོག་གིས་གཙོས་
སྤྱི་འཐུས་རྣམ་པ་ཚང་མས་ཉིན་བཅུ་གཅིག་རིང་
ལས་རིམ་ཆ་ཚང་ནང་ཐུགས་འཁུར་ཆེན་པོས་
མཉམ་ཞུགས་གནང་སྟེ། དོན་དང་ལྡན་པའི་བགྲོ་
གླེང་ཞུས་སོང་། ཞེས་སོགས་ཀྱི་མཇུག་བསྡོམས་
གསུང་བཤད་གནང་སྟེ་གྲོས་ཚོགས་ཚོགས་དུས་
བརྒྱད་པ་གྲོལ་ཡོད་པ་བཅས།

ནོ་བེལ་ཞི་བདེའི་གཟེངས་རྟགས་བཞེས་མྱོང་མཁན་ལྕམ་སྐུ་ཤི་རིན་ཨི་བྷ་ཌི་མཆོག་གིས་རྡ་
སར་གསར་འགོད་གསལ་བསྒྲགས་སྤེལ་བ།
༄༅། །ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༤ ཟླ་ ༡༠ ཚེས་ ༡ རེས་
གཟའ་ལྷག་པའི་སྔ་དྲོ་ཆུ་ཚོད་ ༡༠ ཐོག་བོད་
མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་ཕྱི་དྲིལ་ལྷག་པ་ཚེ་རིང་
ཚོགས་ཁང་ནང་ནོ་བེལ་ཞི་བདེའི་གཟེངས་
རྟགས་བཞེས་མྱོང་མཁན་ཨི་རན་གྱི་ལྕམ་སྐུ་
ཤི་རིན་ཨི་བྷ་ཌི་ Shirin Ebadi མཆོག་གིས་
གསར་འགོད་གསལ་བསྒྲགས་སྐབས་གསུང་
བཤད་གནང་དོན། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༠༩ ནས་ཕྲན་རང་
བོད་ཀྱི་༸སྐྱབས་མགོན་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་མཆོག་
གིས་དབུས་བཙན་བྱོལ་བོད་མི་ རྣམས་དང་
མཚུངས་པར་སྐྱབས་བཅོལ་བའི་གནས་སྟངས་
འོག་འཚོ་བཞིན་ཡོད། བོད་ཀྱི་༸སྐྱབས་མགོན་
ཏཱ་ལའི་བླ་མ་མཆོག་དང་བོད་མི་ཚོས་འཚེ་མེད་
ཞི་བའི་ལམ་ནས་འཐབ་རྩོད་ཀྱི་ལས་འགུལ་སྤེལ་
བཞིན་པ་དེར་དུས་རྟག་ཏུ་རྒྱབ་སྐྱོར་ཞུ་བཞིན་
ཡོད། ཕྲན་རང་འདིར་ཡོང་བ་ཐེངས་དང་པོ་མིན།
ལོ་ལྔའི་གོང་༸གོང་ས་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་མཆོག་གིས་
ཕྲན་ལ་མགྲོན་འབོད་མཛད་པ་ལྟར་བཅར་ རྒྱུ་
བྱུང་། ངས་དྲན་གསལ་ལྟར་ན། ཕལ་ཆེར་ལོ་
བརྒྱད་གོང་ཀོ་སི་ཊ་རི་ཁའི་(Costa Rica)རྒྱལ་
ཁབ་ནང་ནོ་བེལ་ཞི་བདེའི་ལྷན་ཚོགས་འཚོགས་
རྒྱུ་བྱས་པ་རེད། ཀོ་སི་ཊ་རི་ཁའི་སྲིད་འཛིན་ཁོང་
རང་ཉིད་ཀྱང་བོད་ཀྱི་༸སྐྱབས་མགོན་ཏཱ་ལའི་བླ་
མ་ མཆོག་དང་མཚུངས་པར་ནོ་བེལ་ཞི་བདེའི་

གཟེངས་རྟགས་བཞེས་མྱོང་མཁན་ཞིག་ཡིན།
འོན་ཀྱང་རྒྱ་ནག་གཞུང་གི་གནོན་ཤུགས་འོག་
ཁོང་གིས་༸གོང་ས་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་མཆོག་སྐབས་
དེར་ལྷན་ཚོགས་ནང་མགྲོན་འབོད་ཞུ་རྒྱུ་ཕྱིར་
འཐེན་བྱས་པར་བརྟེན། ང་ཚོས་ཀྱང་ལྷན་ཚོགས་

དེར་བཅར་མེད། ང་ཚོས་དེ་ལྟར་བྱེད་དགོས་
དོན་ནི། བོད་ཀྱི་༸སྐྱབས་མགོན་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་
མཆོག་དང་བོད་མི་རྣམས་གཅིག་པུར་ལུས་
མེད། ང་ཚོ་ཁོང་རྣམ་པའི་རྒྱབ་ཏུ་ཡོད། ཅེས་རྒྱ་
ནག་གཞུང་ལ་བརྡ་ལན་སྤྲོད་ཆེད་ཡིན། བོད་ཀྱི་
༸སྐྱབས་མགོན་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་མཆོག་དང་བོད་མི་
རྣམས་ཀྱིས་དྲང་བདེན་དང་ འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་
སྲུང་སྐྱོབ། དེ་བཞིན་འདྲ་མཉམ་ཆེད་འཐབ་རྩོད་
མཛད་བཞིན་ཡོད། དེར་བརྟེན་འཛམ་གླིང་གིས་
ཁྱེད་རྣམ་པར་རྒྱབ་སྐྱོར་ཞུ་བཞིན་ཡོད། འོན་

ཀྱང་སྟབས་མ་ལེགས་པ་ཞིག་ལ་ལྷོ་ཨ་ཕི་རི་ཀའི་
ནང་དུའང་གནས་ཚུལ་དེ་མཚུངས་ ཤིག་བྱུང་
ཡོད། ལྷོ་ཨ་ཕི་རི་ཀའི་ལོ་རྒྱུས་ནང་མི་རིགས་
དབྱེ་འབྱེད་ལ་འཚེ་མེད་ཞི་བའི་ལམ་ནས་ གདོང་
ལེན་ཤུགས་ཆེ་བྱས་ཡོད། དེར་བརྟེན་ལྷོ་ཨ་ཕི་རི་
ཀའི་གཞུང་གིས་བོད་
ཀྱི་༸སྐྱབས་མགོན་ཏཱ་
ལའི་བླ་མ་མཆོག་ལ་
མཐོང་མཆན་འབུལ་
ལམ་མ་ཞུས་པའི་
གནས་སྟངས་ཐེངས་
གསུམ་ཆགས་པ་དེར་
ང་ཚོས་ངོས་ལེན་ བྱ་
ཐབས་རྩ་བ་ནས་མེད།
ལྷག་པར་ཡི་ཤུའི་བླ་ཆེན་ཌེ་སི་མོན་ཊུ་ཊུ་མཆོག་
ནས་ཀྱང་གནད་དོན་འདིའི་ཐོག་ད་ བར་གང་ཡང་
མ་གསུངས་པར་ཁ་ཁུ་སིམ་མེར་བཞུགས་པ་
དེར་ཡ་མཚན་པ་ཞིག་བྱུང་། བླ་ཆེན་ཁོང་ནི་རྒྱལ་
ཁབ་དེའི་གཞུང་འཛིན་ཚོགས་པའི་མི་སྣ་མིན་པ་
ངས་ཤེས་ཀྱི་ཡོད། འོན་ཀྱང་ཁོང་གིས་ང་ཚོ་ནང་
བཞིན་བསྒྲགས་གཏམ་སྤེལ་ནས་ལྷོ་ཨ་ཕི་རི་ཀའི་
བྱ་ སྤྱོད་དེར་སྐྱོན་བརྗོད་གང་ཡང་མ་གནང་བར་
ང་རང་ཧ་ཅང་ཡ་མཚན་སྐྱེས་བྱུང་། དེར་བརྟེན་
བོད་ཀྱི་༸སྐྱབས་མགོན་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་མཆོག་དང་

བོད་མི་རྣམས་ཀྱིས་འཚེ་མེད་ཞི་བའི་ལམ་ནས་
རྒྱ་ནག་གཞུང་གི་བྱ་སྤྱོད་ལ་སྐྱོན་བརྗོད་གདོང་
ལེན་མཛད་པ་ནི་ཧ་ཅང་གི་གནད་འགག་ཆེན་
པོ་ཡིན། རྒྱ་ནག་མི་འབོར་ཧ་ཅང་མང་པོ་ཡོད་
པ་ཁྱེད་ཚོས་མཁྱེན་གསལ་རེད། འོན་ཀྱང་རྒྱ་
རིགས་མང་ཚོགས་ཕལ་ཆེ་བས་རྒྱ་ནག་གཞུང་
གིས་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་ལ་རྩིས་མེད་རྡོག་རོལ་
གཏོང་བཞིན་པ་མཐོང་བཞིན་དུ་དེར་སྐྱོན་བརྗོད་
གང་ཡང་མ་བྱས་པར་ཁ་ཁུ་སིམ་མེར་བསྡད་པ་
ནི་བློ་ཕམ་དགོས་པའི་གནས་ཚུལ་ཞིག་ཡིན།
དེང་སྐབས་རྒྱ་རིགས་ནོ་བེལ་ཞི་བདེའི་གཟེངས་
རྟགས་བཞེས་མྱོང་མཁན་སྐུ་ཞབས་ལིའུ་ཞའོ་
པོ་མཆོག་ད་ལྟ་རྒྱ་ནག་གི་བཙོན་ཁང་ནང་ལུས་
ཡོད། ཕྱོགས་མཚུངས་ངའི་གྲོགས་མོ་ལྕམ་ར་
བྷི་ཡ་ཁ་དིར་མཆོག་ནས་རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་
ཡུ་གུར་བ་ཁ་ཆེའི་གྲངས་ཉུང་མི་རིགས་རྣམས་
ཀྱི་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་ལ་རྩིས་མེད་རྡོག་རོལ་
བཏང་བའི་སྐོར་ང་ལ་འགྲེལ་བཤད་མང་པོ་
གནང་མྱོང་ཡོད། ར་བྷི་ཡ་ཁ་ཌིར་མཆོག་གིས་
རྒྱ་ནག་གཞུང་ལ་མུ་མཐུད་ནས་སྐྱོན་བརྗོད་
བྱས་པར་བརྟེན་ཁོང་གི་ཕྲུ་གུ་རྣམས་རྒྱ་ནག་
གཞུང་གིས་བཙོན་དུ་བཅུག་ཡོད། ཅེས་སོགས་
ཀྱི་གསར་འགོད་གསལ་བསྒྲགས་སྤེལ་སོང་།

པར་ངོས་གཉིས་པ། དབུས་བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་བདུན་རེའི་ལས་རིམ་གསར་ཤོག བོད་ཟླ་ 8 ཚེས་ 7 ཕྱི་ཟླ་ 10 ཚེས་ 1

རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་འབྲི་རུའི་མི་མང་ལ་བཙན་བཀའ་བཏང་བ།
༄༅། །རྒྱ་གཞུང་གིས་འབྲི་རུ་རྫོང་རྩ་ལ་ཤང་
གི་བོད་མི་ཚོར་བཙན་བཀའ་བཏང་སྟེ། བོད་མི་
ཚོས་དབྱར་སྐྱིད་ལ་མ་རོལ་ཚེ་བཙོན་འཇུག་བྱ་
རྒྱུ་ཡིན་ཚུལ་བརྗོད་ཡོད་འདུགདེ་ཡང་བརྒྱུད་ལམ་ཁག་གི་ནང་
གནས་ཚུལ་ཐོན་གསལ་ལྟར་ན། ཉེ་ལམ་རྒྱ་ནག་
གཞུང་གིས་འབྲི་རུ་རྫོང་རྩ་ལ་ཤང་དུ་ལས་བྱེད་
མངགས་གཏོང་གིས་མི་མང་ལ་འདི་ལོའི་ས་
གནས་ཀྱི་དབྱར་སྐྱིད་སྐབས། ས་གནས་གཞན་
དུ་ཡོད་པའི་འབྲི་རུ་རྫོང་གི་མི་མང་ཚང་མ་ས་
གནས་སུ་མཉམ་འཛོམས་ཐོག་གླུ་གཞས་འཁྲབ་
སྟོན་སོགས་ཀྱི་ལམ་ནས་དབྱར་སྐྱིད་ལ་རོལ་
དགོས་པའི་བཙན་བཀའ་བཏང་ཡོད་པ་མ་ཟད།
གལ་སྲིད་དབྱར་སྐྱིད་ཀྱི་ལས་འགུལ་ནང་མཉམ་
ཞུགས་མ་བྱས་པའི་རིགས་ཡོད་ཚེ། ལོ་རྗེས་
མར་ས་གནས་སུ་དབྱར་རྩྭ་དགུན་འབུ་བཀོག་
རྒྱུར་བཀག་འགོག་བྱ་རྒྱུ་དང་། རྩ་ལ་ཤང་གི་

དམག་སྒར་དུ་བཙོན་འཇུག་བཀག་ཉར་གྱིས་
རྒྱལ་གཅེས་ཆོས་གཅེས་ཀྱི་སློབ་གསོ་སོགས་
སྤེལ་རྒྱུ་ཡིན་ཚུལ་བརྗོད་འདུགཕྱི་ལོ་ ༢༠༠༨ ལོར་བོད་ས་ཁྱོན་
ཡོངས་སུ་ས་བྱི་ཞི་རྒོལ་ཆེན་མོ་བྱུང་སྟེ། རྒྱ་
ནག་གཞུང་གིས་བོད་མི་མང་པོ་དམར་གསོད་
དང་འཛིན་བཟུང་བྱས་རྗེས། བོད་རང་སྐྱོང་
ལྗོངས་ནག་ཆུ་ས་ཁུལ་འབྲི་རུ་རྫོང་གི་བོད་
མི་ཚོས། ལོ་རེར་འཆར་ཅན་རོལ་བཞིན་པའི་
ལོ་གསར་དང་དབྱར་ཁའི་དབྱར་སྐྱིད་གཙོས་
དམངས་ཁྲོད་ཀྱི་ལས་འགུལ་མང་དག་ཅིག་
སྤེལ་གྱི་མེད་ཀྱང་། ཉེ་ཆར་རྒྱ་གཞུང་གིས་
འབྲི་རུ་མི་མང་ལ་བཙན་བཀའ་བཏང་རྗེས། ས་
གནས་གཞན་དུ་ཡོད་པའི་འབྲི་རུ་རྫོང་གི་བོད་
མི་ཚོ་འདོད་མོས་ཡོད་མེད་ལ་མ་ལྟོས་པར་ཕྱིར་
རང་ཡུལ་དུ་ལོག་དགོས་བྱུང་ཡོད་འདུག་ལ།
རྒྱ་གཞུང་གིས་ད་ལྟའི་ཆར་ཡང་ས་གནས་སུ་

དམག་མི་འགྲེམས་འཇོག་གིས་དམ་བསྒྲགས་
དང་ལྟ་རྟོག་ནན་མོ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་འདུགཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༣ ལོར་རྒྱ་གཞུང་གིས་
འཛམ་གླིང་མི་མང་ལ་བོད་ནང་གི་བོད་མི་ཚོས་
ཞི་བདེ་ལྷིང་འཇགས་ཀྱི་འཚོ་བ་རོལ་བཞིན་པའི་
རྣམ་པ་སྟོན་ཆེད་འབྲི་རུ་ས་གནས་སུ་བཙན་
དབང་གིས་བྱ་འགུལ་མང་དག་ཅིག་སྤེལ་བཅུག་
ཡོད་ཀྱང་། ས་གནས་བོད་མི་ཚོས་གཏེར་ཁ་
སྔོག་འདོན་དང་བཙན་དབང་གིས་རྒྱ་དར་སྒྲེང་
འཛུགས་བྱས་བཅུག་པའི་སྲིད་བྱུས་རིམ་པར་
ངོ་རྒོལ་བྱས་སྟབས། སྐབས་དེར་དམག་མི་སྟོང་
ཕྲག་མང་པོ་འགྲེམས་འཇོག་གིས་བོད་མི་དམར་
གསོད་དང་། འཛིན་བཟུང་ཁྲིམས་ཆད་སོགས་
བཏང་སྟེ། བོད་མི་མང་པོ་ཞིག་ད་ལྟའི་ཆར་རྒྱ་
གཞུང་གི་བཙོན་ཁང་དུ་ལྷག་ཡོད་འདུགརྒྱ་ནག་གཞུང་གི་ཉེན་རྟོག་པས་བོད་མི་ཚོར་གང་བྱུང་གཅར་རྡུང་བཏང་བ།
༄༅། །རྒྱ་ནག་གཞུང་གི་ཉེན་རྟོག་པས་མཚོ་
སྔོན་ཞིང་ཆེན་མདོ་སྨད་གཅན་ཚ་རྫོང་མར་ཁུ་
ཐང་གྲོང་བརྡལ་དུ་བོད་མི་གསུམ་ལ་དོན་མེད་
གཅར་རྡུང་ཚད་མེད་བཏང་སྟེ། བོད་མི་གཅིག་
གི་རྩིབ་རུས་དྲུག་བཅགས་ཏེ་ཚེ་སྲོག་གི་ཉེན་
ཁར་ཐུག་ཡོད་འདུག དེ་ཡང་བརྒྱུད་ལམ་ཁག་
གི་ནང་གནས་ཚུལ་ཐོན་གསལ་ལྟར་ན། ཕྱི་
ལོ་ ༢༠༡༤ ཟླ་ ༩ ཚེས་ ༡༠ ཉིན་ནས་ཉིན་
གྲངས་གསུམ་རིང་མཚོ་སྔོན་ཞིང་ཆེན་མདོ་
སྨད་གཅན་ཚ་རྫོང་མར་ཁུ་ཐང་གྲོང་བརྡལ་དུ་ཕྱི་
ལོ་ ༢༠༡༤ ལོའི་གཅན་ཚའི་མདའ་རྩེད་རྒྱལ་
སྤྱིའི་མི་རིགས་སྲོལ་རྒྱུན་མདའ་རྩལ་འགྲན་
ཚོགས་དང་། མདའ་སྟོན་རིག་གནས་དུས་ཆེན་
སྐབས་གསུམ་པའི་ཉིན་གཉིས་པ་སྟེ། ཕྱི་ཚེས་
༡༡ ཉིན་གྱི་ཕྱི་དྲོ་ལས་རིམ་མཇུག་སྒྲིལ་རྗེས་
ལྟད་མོ་བ་ཚོས་མདའ་རྩེད་ཐང་ཆེན་ནས་དགོང་
དྲོའི་གསོལ་ཚིགས་སྐབས་གཅན་ཚ་རྫོང་གི་
ཉེན་རྟོག་པ་ཁ་ཤས་ར་བཟི་ནས་གནས་དེར་
ཡོང་སྟེ། བོད་མི་རྣམས་ལ་ཁོ་པ་ཚོར་ཨ་རག་
བླུགས་དགོས་ཚུལ་བརྗོད་ཡོད་པ་མ་ཟད། གལ་
ཏེ་དེ་ལྟར་མ་བྱས་ན་མདའ་སྟོན་དུས་ཆེན་གྱི་
ལས་འགུལ་དེ་འདི་མ་ཐག་མཇུག་སྒྲིལ་བྱེད་
དགོས་སྐོར་གྱི་ཉེན་བརྡ་བཏང་སྟབས། སྐབས་
དེར་གཅན་ཚ་རྫོང་གི་ཚོང་པ་དབང་ཕྱུག་གི་ཕུ་
བོས་ཉེན་རྟོག་པར་དེ་ནི་བཅའ་ཁྲིམས་གང་གི་
ནང་བཀོད་ཡོད་པ་དང་མི་མང་དཀྱུས་མ་ཚོས་
སོ་སོའི་དངུལ་གྱིས་ཉོས་པའི་བཟའ་བཏུང་ལ་
རོལ་ན། ཁྲིམས་འགལ་ཡིན་མིན་སོགས་དོགས་
འདྲི་བྱེད་སྐབས་ཉེན་རྟོག་པས་དབང་ཕྱུག་གི་ཕུ་
བོ་བཙན་ཤེད་ཀྱིས་ཉེན་རྟོག་རླངས་འཁོར་ནང་
ཁྲིད་ཡོད་པ་དང་། གནས་ཚུལ་དེ་བྱུང་མ་ཐག་
ཚོང་པ་དབང་ཕྱུག་དང་ཁོང་གི་གྲོགས་པོ་བ་
ཡན་རྫོང་ནས་ཡོང་བའི་བསྟན་འཛིན་རིན་ཆེན་
གཉིས་ཀྱིས་བར་འདུམ་བྱེད་སྐབས། ཉེན་རྟོག་
པས་ཁོང་གསུམ་པོ་རླངས་འཁོར་ནང་བཅུག་
ནས་གཅན་ཚ་རྫོང་ལྟ་སྲུང་ཁང་དུ་ཁྲིད་པའི་ལམ་
བར་ནས་ཉེན་རྟོག་པ་ཉི་ཤུ་ལྷག་གིས་གཅར་
རྡུང་དང་བརྙས་བཅོས་ཚད་མེད་བྱས་ཡོད་པ་
མ་ཟད། ཉིན་དེའི་མཚན་མོར་ཉེན་རྟོག་པ་བརྒྱད་
ཀྱིས་སྦི་རག་སྒམ་གཅིག་ཁྱེར་ཡོང་ནས་འཐུང་
ཞོར་དུ། བོད་མི་དེ་གསུམ་པོ་གནམ་བཏགས་
བརྒྱབ་ནས་སྦི་རག་འཐུང་ཚར་བའི་ཤེལ་དམ་
ཁོང་ཚོའི་རྩིབ་རུས་དང་པུ་མོའི་ཐོག་གཞུས་པ་
དང་། དེ་ནས་ཁོང་ཚོ་སར་གཡུག་ནས་ལུས་

ཐོག་ཏུ་གཅིན་པ་བཏང་སྟེ། གཅར་རྡུང་དང་
བརྙས་བཅོས་ཚད་ལ་བརྒལ་བ་བྱས་ཡོད་འདུགཕྱི་ཚེས་ ༡༢ ཉིན་གྱི་སྔ་དྲོ་ལྟ་
སྲུང་ཁང་གི་ཉེན་རྟོག་པས་བསྟན་འཛིན་རིན་
ཆེན་འགུལ་རྒྱུ་མེད་པར་ཁ་ནས་ཝུ་བ་དཀར་
པོ་བཞུར་བཞིན་ས་ལ་འགྱེལ་བ་མཐོང་རྗེས་

རྨ་ལྷོ་ཁུལ་སྨན་ཁང་དུ་བསྐྱལ་ཡོད་པ་དང་། ཕྱི་
ཚེས་ ༡༣ ཉིན་ཟི་ལིང་གི་རྒྱ་གྲམ་དམར་པོའི་
སྨན་ཁང་དུ་བསྐྱལ་ཡོད་འདུག སྨན་ཁང་གི་
རྟོག་ཞིབ་ཡི་གེའི་ནང་ཁོང་གི་རྩིབ་རུས་དྲུག་
བཅག་པ་སོགས་བཀོད་ཡོད། ཟི་ལིང་གི་སྨན་
ཁང་དེ་ནས་བདུན་ཕྲག་གཅིག་རིང་སྨན་བཅོས་
བྱས་རྗེས་ཕྱི་ཚེས་ ༢༠ ཉིན་གློ་བུར་དུ་གཅན་
ཚ་རྫོང་གི་ཉེན་རྟོག་པ་ཡོང་སྟེ་བསྟན་འཛིན་རིན་
ཆེན་ཕྱིར་གཅན་ཚ་རྫོང་སྨན་ཁང་དུ་ཁྲིད་ནས་
སྨན་བཅོས་བྱེད་བཞིན་ཡོད་འདུག འོན་ཀྱང་ད་
ལྟ་ཁོང་གིས་སྔར་བཞིན་བཟའ་བཏུང་བྱེད་མི་
ཐུབ་པ་དང་སྐད་ཆ་ཡང་བཤད་མི་ཐུབ་པར་ཚེ་
སྲོག་གི་ཉེན་ཁའི་གནས་སུ་ལྷུང་ཡོད། ཕྱི་ཚེས་
༢༡ ཉིན་ཉེན་རྟོག་པས་ནང་མིར་བརྡ་ཐོ་བཏང་
སྟེ། ཁོང་ཕྱིར་ཡུལ་དུ་ཁྲིད་ནས་སྨན་བཅོས་
བྱེད་དགོས་ཚུལ་བརྗོད་ཡོད། དེའི་སྔོན་ལ་ནང་
མིས་སྐད་ཆ་འདྲི་སྐབས་གཅན་ཚ་རྫོང་ཉེན་རྟོག་
པས་ཁོང་སྔར་ནས་གློད་བཀྲོལ་བཏང་ཚུལ་རྫུན་
བཤད་ནས་སྨན་ཁང་དུ་ཡོད་པ་བརྗོད་མེད། ད་
ལྟ་ནང་མིས་དེར་ངོས་ལེན་བྱེད་ཀྱི་མེད་པར་
ཞིང་ཆེན་སྨན་ཁང་དུ་བསྐྱལ་ནས་མུ་མཐུད་དུ་
སྨན་བཅོས་དང་། དེ་བཞིན་དོན་མེད་བོད་མི་དེ་
ཚོར་གཅར་རྡུང་བྱེད་མཁན་ཉེན་རྟོག་པ་དེ་དག་
ལ་ཁྲིམས་ཆད་ནན་མོ་གཅོད་དགོས་པའི་དགོས་
འདུན་འདོན་བཞིན་ཡོད་འདུག ཚོང་པ་དབང་
ཕྱུག་སྤུན་མཆེད་གཉིས་ཕྱི་ཚེས་ ༢༢ ཉིན་གློད་
བཀྲོལ་བཏང་བའི་གནས་ཚུལ་ཐོན་འདུགབོད་ཀྱི་དགུ་བཅུ་གསུམ་ལས་འགུལ་ཚོགས་པ་དབུ་བརྙེས་ནས་ལོ་ ༢༣ འཁོར་བའི་དུས་དྲན་སྲུང་བརྩི་ཞུས་པ།
༄༅། །ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༤ ཟླ་ ༩ ཚེས་ ༢༧
ཉིན་བཞུགས་སྒར་ལྷ་རྒྱལ་རིར་བོད་ཀྱི་དགུ་
བཅུ་གསུམ་ལས་འགུལ་ཚོགས་པ་དབུ་བརྙེས་
ནས་མི་ལོ་ཧྲི་པོ་ ༢༣ འཁོར་བའི་དུས་དྲན་

སྲུང་བརྩིའི་མཛད་སྒོར་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་
ཚོགས་གཙོ་སྤེན་པ་ཚེ་རིང་མཆོག་གིས་གསུང་
བཤད་གནང་སོང། དེ་ཡང་གོང་ཚེས་ཉིན་གྱི་
སྔ་དྲོ་ཆུ་ཚོད་ ༨།༣༠ ཐོག་སྐུ་མགྲོན་གཙོ་བོ་
བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ཚོགས་གཙོ་སྤེན་པ་ཚེ་
རིང་མཆོག་གིས་གཙོས་སྤྱི་འཐུས་ཐུབ་བསྟན་
དབང་ཆེན་ལགས་དང་། བོད་ཀྱི་དགུ་བཅུ་
གསུམ་ལས་འགུལ་ཚོགས་པའི་ཚོགས་གཙོ་
དང་ཚོགས་གཞོན། གཞུང་འབྲེལ་མ་ཡིན་པའི་

ཚོགས་པ་ཁག་གི་སྐུ་ཚབ། འབྲེལ་ཡོད་ལས་
བྱེད། དེ་བཞིན་མི་མང་བཅས་ཁྱོན་མི་གྲངས་
བརྒྱ་བརྒལ་བའི་དབུས་སུ་སྐུ་མགྲོན་གཙོ་
བོ་མཆོག་གིས་སྣང་གསལ་ཞལ་འབྱེད་གྲུབ་

མཚམས་ཚང་མ་སྐུ་བཞེངས་ཀྱིས་བོད་རྒྱལ་
ཁབ་ཆེན་པོའི་རྒྱལ་གླུ་བཏང་སྟེ། བོད་བསྟན་
སྲིད་མི་རིགས་ཆེད་རང་སྲོག་བློས་བཏང་གནང་
མཁན་གྱི་རྒྱལ་གཅེས་ཕོ་མོ་འདས་གསོན་
ཡོངས་ལ་གདུང་སེམས་མཉམ་སྐྱེ་མཚོན་
སླད་མྱ་ངན་གུས་འདུད་ཀྱི་ངག་བཅད་སྐར་མ་
གཅིག་ཞུས། དེ་ནས་ཞལ་འདོན་གསུང་སྐུལ་
དང་འབྲེལ་གསོལ་ཇ་འབྲས་སིལ་ཕུལ་ཏེ་དགུ་
བཅུ་གསུམ་ལས་འགུལ་ཚོགས་པའི་ཚོགས་

གཙོ་པ་སངས་ཚེ་རིང་ལགས་ཀྱིས་དུས་དྲན་
དང་འབྲེལ་བའི་གསུང་བཤད་གནང། དེ་རྗེས་
སྐུ་མགྲོན་གཙོ་བོ་མཆོག་གིས་དགུ་བཅུ་གསུམ་
ལས་འགུལ་ཚོགས་པས་གསར་དུ་པར་སྐྲུན་
ཞུས་པའི་རྒྱབ་ཤ་དཀར་པོའི་དགག་ལན་གྱི་
དཔེ་དེབ་དབུ་འབྱེད་དང་འབྲེལ་གསུང་བཤད་
གནང་དོན། དེ་རིང་བོད་ཀྱི་དགུ་བཅུ་གསུམ་
ལས་འགུལ་ཚོགས་པ་དབུ་བརྙེས་ནས་ལོ་ ༢༣
དང་། བོད་ཀྱི་རྒྱལ་ལྷ་སར་མི་རབས་གསར་
པས་སྣེ་ཁྲིད་ནས་ལས་འགུལ་སྤེལ་ཏེ་མི་ལོ་
༢༧ འཁོར་བའི་དུས་དྲན་སྲུང་བརྩིའི་མཛད་
སྒོར་ཕེབས་པའི་བཀུར་འོས་སྤྱི་འཐུས་གཅིག་
དང་། དགུ་བཅུ་གསུམ་ལས་འགུལ་ཚོགས་
པའི་ཚོགས་གཙོ་སོགས་ལ། ངས་བོད་མི་མང་
སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་ཚབ་ཞུས་ཏེ་འཚམས་
འདྲིའི་བཀྲ་ཤིས་བདེ་ལེགས་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན། ཞེས་
གསུང་བཤད་གནང་ཡོད། དེ་ནས་བོད་ཀྱི་དགུ་
བཅུ་གསུམ་ལས་འགུལ་ཚོགས་པའི་ཚོགས་
གཞོན་ལྷ་རྒྱ་རི་རྣམ་རྒྱལ་སྒྲོལ་དཀར་ལགས་
ཀྱིས་ཐུགས་རྗེ་ཞུས་ཏེ་མཛད་སྒོ་གྲོལ་ཡོད། དེ་
བཞིན་ཕྱི་དྲོ་ཆུ་ཚོད་ ༦ ཐོག་རྡ་ས་མེཀ་གྷན་
རླངས་འཁོར་བབས་ཚུགས་རྙིང་པ་ནས་གཙུག་
ལག་ཁང་དཔའ་བོའི་དྲན་རྟེན་རྡོ་རིང་བར་མར་
མེའི་ཁྲོམ་སྐོར་ཞིག་ཀྱང་གནང་སོང་བ་བཅས། །

པར་རིགས་འགྲེམས་སྟོན་གནང་བ།

ཧོང་ཀོང་ནང་བོད་ཀྱི་གློག་བརྙན་དུས་སྟོན་སྐབས་གཏོར་བཤིག་གི་གནས་ཚུལ་བྱུང་བ།
༄༅། །ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༤ ཟླ་ ༩ ཚེས་ ༢༧
ཉིན་ཧོང་ཀོང་ནང་རྟེན་གཞི་བྱས་པའི་ Regal
Riverside Hotel ཞེས་པའི་གསོལ་མགྲོན་
ཁང་ནང་བོད་ཀྱི་གློག་བརྙན་དུས་སྟོན་ཞིག་གོ་
སྒྲིག་གནང་བ་བརྒྱུད་བོད་ནང་གི་རང་ལུས་
མེར་སྲེག་དང་འབྲེལ་བའི་གློག་བརྙན་བསྟན་
ཡོད། སྐབས་དེར་རྒྱ་ནག་གཞུང་གི་དངུལ་
དངོས་ཀྱི་ཁེ་ཕན་དོན་གཉེར་བ་མི་གྲངས་ ༢༠
ཙམ་བརྒྱུགས་ཡོང་ནས་མི་རུབ་བརྒྱབ་སྟེ་ཟིང་
འཁྲུག་བསླངས་པ་མ་ཟད། ཐེ་ཝན་བོད་རིགས་

ཚོགས་པའི་ཚོགས་གཙོ་བཀྲ་ཤིས་ལགས་
སུ་ལག་རུབ་རྒྱག་རྩིས་བྱེད་སྐབས། གོ་སྒྲིག་
ཚོགས་ཆུང་གི་ཚོགས་མི་གཅིག་གིས་བར་
འདུམ་བྱེད་རྩིས་བྱས་པར་ཁོང་ལའང་འགྲམ་
ལྕག་གཅིག་གཞུས་འདུག ཐེ་ཝན་བོད་རིགས་
ཚོགས་པའི་ཚོགས་གཙོ་བཀྲ་ཤིས་ལགས་
ཀྱིས་མི་དེ་དག་རྒྱ་གཞུང་གིས་གླ་ཕོགས་བཟའ་
མཁན་ས་གནས་ཀྱི་མི་ཁག་གཅིག་ཡིན་ཚུལ་
འགྲེལ་བརྗོད་གནང་འདུགཉིན་གྲངས་གསུམ་རིང་གི་བོད་ཀྱི་

གློག་བརྙན་དུས་སྟོན་འདི་བཞིན་ཧོང་ཀོང་ནང་
རྟེན་གཞི་བྱས་པའི་ཧོང་ཀོང་བོད་ཀྱི་རིག་གཞུང་
བསྟི་གནས་ཁང་དང་། ཐེ་ཝན་ནང་ཡོད་པའི་
༼ཧན་ཙང་༽རྒྱ་བོད་མཐུན་འབྲེལ་ཚོགས་པ་
གཉིས་ཀྱིས་གོ་སྒྲིག་གནང་བ་ཞིག་ཡིན་འདུགགནས་ཚུལ་འདི་བཞིན་དྲ་ཐོག་ཁྱབ་སྤེལ་བྱུང་
ཡོད་ཀྱང་དུས་སྟོན་ཐོག་རྙོག་འཛིང་སློང་མཁན་
དེ་དག་གི་སྐོར་ཞིབ་ཕྲ་འཁོད་མེད།

༄༅། །ཨ་རིའི་ (Alcatraz exhibition) གླིང་ཕྲན་ནང་རྒྱ་རིགས་སྒྱུ་རྩལ་བ་ (Ai Wei Wei) ཨེ་ཝེ་ཝེའི་ལགས་ཀྱིས་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་རྩོད་ལེན་དང་གཏམ་བརྗོད་རང་དབང་ལ་གདོང་ལེན་གནང་ཕྱོགས་དང་འབྲེལ་བའི་སྒྱུ་རྩལ་འགྲེམས་སྟོན་གྱི་ས་ཚིགས་བདུན་གསར་བཞེངས་གནང་ཡོད་ཁོངས་སུ་བོད་ནང་གི་ཆབ་སྲིད་བཙོན་པས་གཙོས་རྒྱལ་སྤྱིའི་སྲིད་དོན་བཙོན་པ་ཁག་གི་པར་རིགས་འགྲེམས་སྟོན་གནང་འདུག དེ་ཡང་གསར་དུ་བཞེངས་པའི་སྒྱུ་རྩལ་གྱི་ས་ཚིགས་བདུན་ཡོད་ཁོངས་ནས་གནའ་ཤུལ་བཙོན་རྭའི་ཁང་སྒྲོམ་ཞིག་གི་ཞལ་ལའི་སྟེང་སོ་ཕག་བང་བསྟར་བསྒྲིགས་པའི་གཟུགས་དབྱིབས་ཁྲོད་རྒྱལ་ཁབ་སུམ་ཅུ་ལྷག་ནང་གི་སྲིད་དོན་བཙོན་པ་བརྒྱ་དང་བདུན་ཅུ་བརྒལ་བའི་གཟུགས་བརྙན་བརྐོ་བྲིས་གནང་ཡོད་པའི་ཁོངས་པཎ་ཆེན་དགེ་འདུན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ་མཆོག་གིས་དབུས་སྤྲུལ་སྐུ་བསྟན་འཛིན་བདེ་ལེགས་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་སོགས་ཀྱི་ཁྱོན་བོད་མི་ཆབ་སྲིད་བཙོན་པ་བཅུ་གསུམ་གྱི་པར་རིགས་དང་། ཁོང་རྣམ་པའི་ད་ལྟའི་གནས་སྟངས་གསལ་སྟོན་གནང་བའི་འགྲེམས་སྟོན་འདི་བཞིན་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༤ ཟླ་ ༩ ཚེས་ ༢༦ ཉིན་དབུ་འབྱེད་གནང་འདུག

བོད་ཟླ་ དབུས་བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་བདུན་རེའི་ལས་རིམ་གསར་ཤོག པར་ངོས་གསུམ་པ། 8 ཚེས་ 7 ཕྱི་ཟླ་ 10 ཚེས་ 1

aerial

གནམ་སྐུད།

གཟུགས་མཐོང་བརྙན་འཕྲིན་ནམ་རླུང་འཕྲིན་གྱི་གཟུགས་
བརྙན་དང༌། སྒྲའི་བརྡ་གཏོང་ལེན་བྱ་རྒྱུའི་འཕྲུལ་འཁོར་གྱི་མ་
ལག་ལྕགས་སྐུད་ལྟ་བུ་སྟེང་དུ་འགྲེང་རྒྱུ་ཞིག
ageism

ན་ཚོད་དབྱེ་འབྱེད།

ལོ་ན་རྒན་འཁོགས་དང༌། དར་ཡོལ་ལ་དམའ་འབེབས་ཀྱི་ལྟ་
ཚུལ།
agiotage

དངུལ་བརྗེས་ཚོང་ལས།

རྒྱལ་ཁབ་ཕན་ཚུན་དབར་གྱི་དངུལ་བརྗེ་ལེན་བྱེད་པའི་ཚོང་
ལས།
amenia

ཟླ་མཚན་སྡོམ་པ།

ཟླ་མཚན་དུས་ཐོག་མི་འབབ་པའམ་འགག་པའི་མོ་ནད།

anarchy

ཁྲིམས་མེད་ལུགས་མེད།

ཁྲིམས་དང་སྒྲིག་འཛུགས་མེད་པའི་ངང་ཚུལ་ཅན་དུ་གྱུར་
བའི་ཡུལ་ཁམས་ཀྱི་གནས་སྟངས།
animal sign

ལོ་རྟགས།

ལོ་སོ་སོ་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་སྲོག་ཆགས་(བྱི་བ་ནས་ཕག་བར་
བཅུ་གཉིས་པོ་གང་རུང༌།)
annotation

མཆན་འགྲེལ།

འགྲེལ་བཤད་དང་ཟུར་མཆན་འགོད་ཚུལ།

answering machine

ལན་འདེབས་འཕྲུལ་ཆས།

ཁ་པར་བརྒྱུད་ནས་སྒྲ་ཕབ་དང་བརྡ་ལན་སྤྲོད་བྱེད་ཀྱི་འཕྲུལ་
ཆས།
antedated cheque

ཟླ་ཚེས་སྔ་འགོད་བྱས་པའི་ཅེག་འཛིན།

ཚེས་གྲངས་སྔ་འགོད་བྱས་པའི་ཅེག་འཛིན།

anthropology

མི་རིགས་རིག་པ།

འགྲོ་བ་མིའི་རྒྱུད་རྩ་དང༌། དེའི་སྐྱེད་སྤེལ། སྤྱི་ཚོགས། དེ་
བཞིན་ལུས་ཀྱི་འཚར་ལོངས་སོགས་ལ་དཔྱད་པའི་རིག་པ།
anticipated expenditure

སྔོན་དཔག་འགྲོ་གྲོན།

རོབ་རྩིས་ཚོད་དཔག་གི་འགྲོ་སོང༌།

armistice

དུས་བཀག་དམག་མཚམས།

རྒྱལ་ཁབ་བམ་སྡེ་ཁག་ཕན་ཚུན་གཉིས་དབར་དུས་ཚོད་བྱེ་
བྲག་པ་ཞིག་གི་རིང་དམག་འཁྲུག་མཚམས་འཇོག་བྱ་རྒྱུའི་
གྲོས་མཐུན།
arms race

གོ་མཚོན་བང་འགྲན།

རྒྱལ་ཁབ་ཕན་ཚུན་དབར་ལ་དམག་གི་གོ་མཚོན་གྲངས་
འབོར་མང་ཤོས་དང༌། སྤུས་ཚད་ལེགས་ཤོས་གོ་ས་འཐོབ་
ཐབས་ཀྱི་འགྲན་སྡུར།
articles of confederation

མཐུན་ཕྱོགས་མཉམ་སྒྲིལ་རྩ་ཁྲིམས།

ཕྱི་ལོ་ ༡༧༨༡ ལོར་ཨ་རིའི་མི་སེར་སྤེལ་ཡུལ་བཅུ་གསུམ་
ཐུན་མོང་གི་རྩ་ཁྲིམས་ཏེ། ཕྱི་ལོ་ ༡༧༨༩ ལོར་ཨ་རི་རྒྱལ་
ཡོངས་རྩ་ཁྲིམས་ཀྱི་ངོ་བོར་བཅོས།
artificial satellite

བཅོས་མའི་འཁོར་སྐར།

སའི་གོ་ལའམ། ཡང་ན་གཟའ་སྐར་གཞན་ཞིག་ལ་འཁོར་སྐྱོད་
བྱེད་པར་བཏང་བའི་འཕྲུལ་ཆས།

ཨིན་བོད་གཏན་འབེབས་བརྡ་ཆད།

ཤེས་རིག་ལས་ཁུངས་བརྡ་ཆད་གཏན་འབེབས་ཚན་པ་ནས།

རིགས་ལམ་འདུ་འཛོམས་ཐེངས་ལྔ་པ་ཚོགས་པ
༄༅། །ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༤ ཟླ་ ༩ ཚེས་ ༢༩
ནས་ཟླ་ ༡༠ ཚེས་ ༤ བར་རྡ་སྟེང་བོད་ཁྱིམ་
དུ་ཤེས་རིག་ལས་ཁུངས་ཀྱིས་གོ་སྒྲིག་འོག་
གཏན་ཉིན་སློབ་གྲྭ་ཁག་བཅུ་དགུའི་རིགས་ལམ་
འདུ་འཛོམས་རྒྱས་པ་ཐེངས་ལྔ་པ་དབུ་འབྱེད་
ཀྱི་མཛད་སྒོ་ཚོགས་སོང་། དེ་ཡང་གོང་ཚེས་
ཉིན་གྱི་སྔ་དྲོ་ཆུ་ཚོད་ ༩ ཐོག་སྐུ་མགྲོན་གཙོ་
བོ་བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་དཔལ་ལྡན་སྲིད་
སྐྱོང་བློ་བཟང་སེང་གེ་མཆོག་གིས་གཙོས་ཤེས་
རིག་བཀའ་བློན་དངོས་གྲུབ་ཚེ་རིང་མཆོག་
དང་། ཤེས་རིགས་དྲུང་ཆེ་སྟོབས་རྒྱལ་ཚེ་
རིང་ལགས། གཏན་ཉིན་སློབ་གྲྭ་ཁག་གི་འགན་
འཛིན་དང་ཆོས་དགེ སློབ་ཕྲུག་བཅས་ཚང་
འཛོམས་ཐོག བོད་རྒྱལ་ཁབ་ཆེན་པོའི་རྒྱལ་
གླུ་བཏང་གྲུབ་མཚམས། བོད་རྒྱལ་ཁབ་དང་
མི་རིགས་ཀྱི་ཆེད་སྐུ་སྲོག་བློས་གཏོང་གནང་
མཁན་རྒྱལ་གཅེས་པ་རྣམས་རྗེས་དྲན་དང་མྱ་
ངན་གུས་འདུད་མཚོན་ཆེད་ངག་བཅད་སྐར་མ་
གཅིག་ཞུས། དེ་རྗེས་ཤེས་རིག་སྲོལ་རྒྱུན་ཚན་
པའི་འགན་འཛིན་ཚེ་རིང་བསམ་གྲུབ་ལགས་
ཀྱིས་ཕེབས་བསུ་དང་རིགས་ལམ་འདུ་འཛོམས་
ཀྱི་ལས་རིམ་ངོ་སྤྲོད་གནང་གྲུབ་བསྟུན། རྡ་སྟེང་
བོད་ཁྱིམ་གྱི་སྤྱི་ཁྱབ་འགན་འཛིན་ཚེ་དབང་ཡེ་
ཤེས་ལགས་ཀྱིས་རིགས་ལམ་འདུ་འཛོམས་
དང་འབྲེལ་བའི་གསུང་བཤད་གནང་།

དེ་ནས་ཤེས་རིག་བཀའ་བློན་དངོས་
གྲུབ་ཚེ་རིང་མཆོག་གིས་གསུང་བཤད་གནང་
དོན། ད་རེས་སློབ་གྲྭ་ཁག་བཅུ་དགུ་ནས་རིགས་
ལམ་འདུ་འཛོམས་ནང་མཉམ་ཞུགས་གནང་
མཁན་སློབ་ཕྲུག་ ༡༣༦ དང་། གཞན་ཡང་རྡ་
སྟེང་བོད་ཕྲུག་ཁྱིམ་སྡེའི་སློབ་ཕྲུག་རྒན་པ་རྣམས་
འདིར་འདུ་འཛོམས་ལ་ཕེབས་ཡོད་པ་འདྲ།
དཔལ་ལྡན་སྲིད་སྐྱོང་མཆོག་གིས་ཕྲན་ལ་ཤེས་
རིག་བཀའ་བློན་དུ་དམིགས་འཛུགས་གནང་སྟེ་
ལས་འཁུར་ཞུས་ནས་བདུན་ཕྲག་གཅིག་ཙམ་
ལས་ཕྱིན་མེད་ཀྱང་དེ་རིང་འདིར་འཛོམས་ནས་
རྣམ་པ་ཚོ་ཐུག་སྟེ་བཀའ་མོལ་ཞུ་རྒྱུའི་གོ་སྐབས་
བྱུང་བར་དགའ་སེམས་འཁོལ་བའི་ངང་རྣམ་
པ་ཚོ་ཚང་མར་འཚམས་འདྲིའི་བཀྲ་ཤིས་བདེ་
ལེགས་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན། དེ་རིང་ང་ཚོ་རིགས་ལམ་
འདུ་འཛོམས་སྐོར་མཛད་སྒོ་ཚོགས་ཀྱི་ཡོད། དེ་
རིང་ནས་འགོ་བཙུགས་ཏེ་ཉིན་གྲངས་དྲུག་རིང་
རིགས་ལམ་ཐོག་སྦྱང་བཤད་དང་། ཤེས་རིག་
ལས་ཁུངས་ནས་གོ་སྒྲིག་ཞུས་པའི་འདུ་འཛོམས་
འདིའི་དམིགས་ཡུལ་ཁག་བཞི་ཡོད། དམིགས་
ཡུལ་ཁག་བཞི་པོ་དེ་དག་བསྒྲུབ་ཐབས་ཐོག་
ལས་འགུལ་སྤེལ་གྱི་ཡོད། གོང་དུ་ཤེས་རིག་
ཤེས་ཡོན་འགན་འཛིན་གྱིས་གསུངས་པ་ལྟར།
འདུ་འཛོམས་ཐེངས་ལྔ་པ་ཆགས་ཀྱི་ཡོད། འདུ་
འཛོམས་ཐེངས་ལྔ་པ་འདི་དེ་སྔའི་འདུ་འཛོམས་

ཐེངས་བཞིའི་ནང་ནས་ཆེ་ཤོས་ཆགས་ཀྱི་ཡོད།
དེར་བརྟེན་རིགས་ལམ་འདུ་འཛོམས་ཆེན་པོ་
འདི་ལྟ་བུ་ཚོགས་ཐུབ་པ་ནི། གཙོ་བོ་༸གོང་ས་
༸སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་བཀའ་སློབ་
དགོངས་དོན་འོག དེའི་ཐོག་ཤེས་རིག་ལས་
ཁུངས་ནས་ཐུགས་འཁུར་བཞེས་པ་དང་། སློབ་
གྲྭ་ཁག་གིས་འགན་འཁུར་གནང་བ། ལྷག་པར་
ཆོས་དགེ་རྣམ་པས་ཐུགས་འཁུར་བཞེས་པའི་
དབང་གིས་ད་ལྟའི་ཆར་སློབ་གྲྭ་ཁག་ནང་རིགས་
ལམ་ཐོག་དོ་དབྱིངས་དང་། རྩོད་པ་རྒྱག་རྒྱུས་
མཚོན་སློབ་སྦྱོང་བྱ་རྒྱུ་སོགས་ཀྱི་ཐོག་གང་ཙམ་
ཡག་པོ་ཆགས་ཡོད་པར་བརྟེན། དེ་རིང་ང་ཚོ་
འཛོམས་ཐུབ་པར་དགའ་སྤོབས་སྐྱེ་འོས་པའི་
གནས་ཚུལ་ཆགས་ཀྱི་འདུག ཅེས་སོགས་ཀྱི་
གསུང་བཤད་གནང་། དེ་རྗེས་སྲིད་སྐྱོང་མཆོག་
གིས་རིགས་ལམ་འདུ་འཛོམས་དང་འབྲེལ་བའི་
གསུང་བཤད་གནང་རྗེས་གཏན་ཉིན་སློབ་ཁག་
གསུམ་གྱི་སློབ་མ་གཉིས་རེ་ནས་དེང་རབས་
ཤེས་ཡོན་ཐོག་ལ་རྟགས་གསལ་བཏང་རྗེས་
ཤེས་ཡོན་འགན་འཛིན་དངོས་གྲུབ་བསྟན་པ་
ལགས་ཀྱིས་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞུས། ཕྱི་ཚེས་ ༣
ཉིན་གཙུག་ལག་ཁང་གི་ཚོགས་རའི་ནང་ཚན་
ཉིད་གྲྭ་ཚང་དང་སྒྲོལ་མ་གླིང་གི་བཙུན་མ་ཚོ་དང་
མཉམ་དུ་རྟགས་གསལ་བཏང་ཡོད།།

ལོ་གཅིག་དང་ཕྱེད་ཀའི་ཟློས་དགེ་འོས་སྦྱོང་མཇུག་བསྒྲིལ་བ།
༄༅། །འདི་གར་ཤེས་རིག་ལས་ཁུངས་ནས་
བཏང་གནས་ནང་འཁོད་དོན། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༣
ཟླ་ ༤ ཚེས་ ༡༢ ཉིན་འགོ་བཙུགས་པའི་ལོ་
གཅིག་དང་ཕྱེད་ཀའི་ཟློས་དགེ་འོས་སྦྱོང་དེ་འདི་

ཟླའི་ཚེས་ ༢༥ ཉིན་མཇུག་བསྒྲིལ་ཏེ་འོས་སྦྱོང་
བ་རྣམས་ལ་འོས་སྦྱོང་མཐར་སོན་པའི་ཕྱག་
འཁྱེར་གནང་ཡོད། སྔ་དྲོ་ཆུ་ཚོད་ ༡༠།༡༥ ཐོག་
ཤེས་རིག་དྲུང་ཆེ་སྟོབས་རྒྱལ་ཚེ་རིང་ལགས་
མཇུག་བསྡོམས་མཛད་སྒོའི་སྐུ་མགྲོན་གཙོ་
བོར་ཕེབས་གྲུབ་མཚམས། ཤེས་རིག་སྲོལ་
རྒྱུན་ཚན་པའི་འགན་འཛིན་ཚེ་རིང་བསམ་གྲུབ་
ལགས་ཀྱིས་ཕེབས་བསུ་ཞུས་པ་དང་ཆབས་
ཅིག འོས་སྦྱོང་གི་ལས་བསྡོམས་སྒྲོགས་སྦྱང་
གནང་བའི་ནང་གཙོ་བོར་འོས་སྦྱོང་བ་རྣམས་
ལ་བོད་ཀྱི་ཟློས་གར་སྒྱུ་རྩལ་སློབ་ཁྲིད་ཀྱི་ལྷན་
དུ་སློབ་ཁྲིད་སྦྱོང་བརྡར་དང་། དགེ་རྒན་ཁྱད་
ལས་གོང་མཐོར་གཏོང་ཐབས། རྒྱུགས་སྤྲོད་

ལམ་ལུགས་ཀྱི་རྒྱུན་མཐུད་ཞིབ་འཇུག་གནང་
ཐབས། དེ་བཞིན་ཤེས་ཡོན་སྲིད་བྱུས་ངོ་སྤྲོད་
གནང་ཡོད་པའི་སྐོར་གསུངས། དེ་རྗེས་བོད་
ཀྱི་ཟློས་གར་འཁྲབ་སྟོན་འགན་འཛིན་བློ་བཟང་

བསམ་གཏན་ལགས་དང་། བོད་ཀྱི་ཟློས་གར་
འགན་འཛིན་སྐབས་གཞི་དཔེ་ཟུར་དབང་འདུས་
ཚེ་རིང་ལགས་ཀྱིས་གསུང་བཤད་གནང་རྗེས་
སྐུ་མགྲོན་གཙོ་བོ་ཤེས་རིག་དྲུང་ཆེ་སྟོབས་རྒྱལ་
ཚེ་རིང་ལགས་ཀྱིས་འོས་སྦྱོང་སློབ་ཁྲིད་གནང་
མཁན་རྣམས་ལ་ལེགས་གསོལ་མཇལ་དར་
དང་། སློབ་ཕྲུག་རྣམས་ལ་ཕྱག་འཁྱེར་གནང་
བ་དང་ལྷན་སློབ་ཕྲུག་རྣམས་ལ་མ་འོངས་བྱེད་
ཕྱོགས་ཐད་བླང་དོར་ལམ་སྟོན་གྱི་གསུང་བཤད་
གནང། མཛད་སྒོའི་མཇུག་ཏུ་ཤེས་ཡོན་འགན་
འཛིན་དངོས་གྲུབ་བསྟན་པ་ལགས་ཀྱིས་འབྲེལ་
ཡོད་ཚང་མར་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞུས་ཏེ་ལས་རིམ་
མཇུག་བསྒྲིལ།

བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་གསར་འགོད་བསྒྲགས་གཏམ།
༄༅། །ཕྱི་ལོ་ ༢༠༠༨ ལོའི་ས་བྱི་ཞི་རྒོལ་ཆེན་
མོའི་སྐབས་རྒྱ་གཞུང་གིས་འཛིན་བཟུང་བྱས་
ཏེ། རྒུ་ཚ་བཙོན་ཁང་ནང་བཙོན་འཇུག་བྱས་
པའི་བོད་མི་མིང་བརྗོད་འདོད་མེད་པ་ཞིག་ད་
སྐབས་བཙོན་གྲོལ་ཐོབ་རྗེས་བརྒྱུད་ལམ་ཁག་
ཏུ་སྐབས་དེའི་གནས་ཚུལ་མཐོང་ཐོས་བྱུང་
བ་ཁག་ཅིག་ངོ་སྤྲོད་བྱས་པའི་ཁོངས། བཙོན་
རོགས་བོད་མི་བཞི་རྒྱ་གཞུང་གིས་གསང་བའི་
ངང་དམར་གསོད་བཏང་བ་དང་། གཅིག་རང་
ཤི་རྒྱག་དགོས་ཐུག་པའི་སྐོར་འགྲེལ་བརྗོད་
བྱས་འདུག ཁོང་གིས་གནས་ཚུལ་མཁོ་སྤྲོད་
གནང་བའི་ནང་བོད་མི་བློ་བཟང་རྒྱལ་མཚན་
དང་། ལོ་ཡག སྒྲོལ་མ་བཅས་ ༢༠༠༩ ལོར་
སྲོག་ཐོག་བཏང་ཡོད་གནས་དང་། ལོ་གཉིས་
ཀྱི་རྗེས་སུ་བསྟན་འཛིན་ཕུན་ཚོགས་སྲོག་ཐོག་
བཏང་ཡོད་པ། གཞན་འབྲས་སྤུངས་དགོན་པའི་
དགེ་འདུན་པ་མིང་འདོགས་སུ་བདེ་འཇགས་
རྒྱགས་པ་ཞེས་པ་ཞིག་བཙོན་ཁང་ནང་རང་ཤི་
རྒྱག་དགོས་ཐུག་ཡོད་སྐོར་གསུངས་འདུག དེ་
ཡང་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༠༩ ཟླ་ ༡༠ ཚེས་ ༢༠ ཉིན་ལྷ་
སར་བོད་མི་བཞི་སྲོག་ཐོག་བཏང་ཡོད་གནས་
ང་ཚོའི་འབྲེལ་ཡོད་ལས་ཁུངས་ནས་དུས་ཐོག་
ཤེས་རྟོགས་བྱུང་ཡོད་པ་དང་། དེའི་ཁོངས་
ཀླུ་སྒུག་ནས་ཡིན་པ་བློ་བཟང་རྒྱལ་མཚན་
དང། སྟག་རྩེ་ནས་ཡིན་པ་ལོ་ཡག་གཉིས་དང།
གཅིག་ས་སྐྱ་རྫོང་ཁོངས་ནས་ཡིན་པ་བུད་
མེད་པད་སྐྱིད་དམ་སྤེན་སྐྱིད་ཡིན་པ་ཙམ་ལས་
ཞིབ་ཕྲ་ར་འཕྲོད་བྱུང་མེད་པ་དང་། གཞན་དེ་
ཁ་གསལ་ཤེས་རྟོགས་བྱུང་མེད། ཁམས་བྲག་
གཡབ་རྫོང་ཁོངས་ནས་ཡིན་པ་བསྟན་འཛིན་

ཕུན་ཚོགས་ལ་སྐབས་དེར་རྒྱ༌ནག་གཞུང་
ནས་ལོ་གཉིས་སྲོག་ཁྲིམས་ནར་འགྱངས་ཀྱིས་
དུས་བཀག་བཙོན་འཇུག་བཟོས་ཡོད་པ་དང་
། དེ་ཡང་བློ་བཟང་རྒྱལ་མཚན་དང་འབྲེལ་བ་
ཡོད་པའི་ཉེས་འཛུགས་བྱས་འདུག་པ་ལས་
དངོས་སུ་སྲོག་ཐོག་བཏང་ཡོད་མེད་ད་བར་
བརྒྱུད་ལམ་ཁག་ཏུ་ཐོན་མེད་ཀྱང་ད་ལན་གྱི་
གནས་ཚུལ་མཁོ་སྤྲོད་པས་ཁོང་ཡང་སྲོག་ཐོག་
བཏང་ཟིན་པའི་སྐོར་གསལ་བཤད་གནང་འདུགགནས་ཚུལ་མཁོ་སྤྲོད་པས་སྒྲོལ་མ་ཞེས་པའི་
བུ་མོ་ལོ་ཆུང་ཞིག་སྲོག་ཐོག་བཏང་ཡོད་གནས་
གསུངས་པ་ལས་ཕ་ཡུལ་སོགས་ཞིབ་གསལ་
གསུངས་མི་འདུག་པས་སྐབས་དེར་སྲོག་ཐོག་
བཏང་བའི་མི་བཞི་པ་དེའམ་ཡང་ན་ང་ཚོར་མིང་
གཞུང་འབྱོར་བའི་པད་སྐྱིད་ཅེས་པའི་བུ་མོ་དེ་
གཉིས་གང་ཡིན་ད་དུང་ཁ་གསལ་ཆགས་མེད་
ཀྱང་། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༠༨ ལོའི་ཀྲུང་གོའི་བོད་ལྗོངས་
ཞེས་པའི་དུས་དེབ་གསུམ་པའི་ཐོག་ཉིང་ཁྲི་ས་
ཁུལ་ནས་ཡིན་པའི་སྒྲོལ་མས་འགྱོད་སེམས་
ཆེན་པོའི་ངང་ནས་ངོས་ལེན་བྱས་ཡོད། ཅེས་
བཀོད་འདུག་པ་ལྟར་ན་སྒྲོལ་མ་ཟེར་བའི་བུད་
མེད་ཅིག་ཀྱང་སྐབས་དེར་འཇུ་བཟུང་བྱས་ཡོད་
པ་གསལ་པོ་ཆགས་ཡོད། གནས་ཚུལ་མཁོ་
སྤྲོད་པས་བརྗོད་པའི་འབྲས་གྲྭ་བདེ་འཇགས་
རྒྱགས་པ་ཞེས་པ་དེ་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༠༨ ཟླ་ ༣ ཚེས་
༡༠ ཉིན་འབྲས་སྤུངས་དགོན་གྱི་གྲྭ་ ༣༠༠ ཙམ་
གྱི་ལྷན་ཞི་རྒོལ་གནང་སྐབས་འཛིན་བཟུང་བྱས་
པ། སྐྱེས་ཡུལ་འཕན་པོ་ལྷུན་གྲུབ་རྫོང་ཁོངས་
མཚོ་སྟོད་ནས་ཡིན་པ་སྐལ་ལྡན་ནམ། ཆོས་
མིང་ངག་དབང་འོད་དཔལ་ཞེས་པ་ ༢༠༠༩ ཕྱི་

ཟླ་ ༨ ཚེས་ཤར་ཙམ་ལ་ལྟ་སྲུང་ཁང་ཞིག་ནང་
ཉེས་བརྡུང་མནར་གཅོད་འོག་འདས་གྲོངས་
ཕྱིན་སོང་ཞེས་སྐུ་ཕུང་སྤུན་ཉེ་ཞིག་ལ་རྩིས་སྤྲོད་
བྱས་པ་དེའམ། གཞན་སུ་ཡིན་ད་ལྟ་ཤེས་རྟོགས་
ཐུབ་མེད།
མདོར་དོན་རྒྱ་གཞུང་གིས་ས་བྱི་
ཞི་རྒོལ་ཆེན་མོའི་དྲག་རྡུང་སྐབས་བོད་མི་ཇི་
ཙམ་དམར་གསོད་བཏང་ཡོད་མེད་དང་། འཛིན་
བཟུང་བཙོན་འཇུག་ཇི་ཙམ་བྱས་ཡོད་མེད།
སྲོག་ཁྲིམས་བཅད་དེ་སྲོག་ཐོག་བཏང་བ་ཇི་
ཙམ་བྱུང་ཡོད་མེད་བཅས་རེ་རེ་བཞིན་ད་དུང་
ཁ་གསལ་ཤེས་རྟོགས་ཐུབ་ཀྱི་མེད་ཀྱང་སྐབས་
དེའི་རྒྱ་དམར་གྱི་ཉེན་རྟོག་པའི་གསང་བའི་ཡིག་
ཆ་དང་། བརྙན་འཁོར་ཕྱིར་གྱར་བྱུང་བ། བཙོན་
པ་ཁག་ཅིག་དུས་བཀག་ཟིན་ཏེ་དངོས་མྱོང་ར་
སྤྲོད་གསལ་བཤད་གནང་བ་རྣམས་ཀྱིས་ས་བྱི་
ཞི་རྒོལ་ཆེན་མོར་རྒྱ་གཞུང་གིས་བོད་མིར་དྲག་
གནོན་ཇི་བྱས་སོགས་ཀྱི་དཔང་རྟགས་དང་།
དཔང་མི་ཇེ་མང་དུ་འགྲོ་བཞིན་པ་མངོན་གསལ་
ལ་སོང་། དྲང་བདེན་དང་གཟུ་བོར་གནས་པའི་
རྒྱལ་སྤྱིའི་ཚོགས་སྡེ་ཁག་ནས་སྣང་མེད་དུ་མ་
སོང་བར་བོད་ནང་གི་དངོས་ཡོད་ཛ་དྲག་གནས་
སྟངས་རྟོག་ཞིབ་ཚུལ་མཐུན་ཡོང་ཆེད་མཐུན་
རྐྱེན་དེ་དག་ལ་བདག་སྤྲོད་གནང་ཐབས་དགོས་
པ་དང་། རྒྱ་གཞུང་ནས་ཀྱང་སྡིག་པ་མིག་བཙུམ་
ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པར་བྱས་ཉེས་རྣམས་ཕྱི་གསལ་
ནང་གསལ་བཟོ་དགོས་པའི་ནན་སྐུལ་ཞུ་རྒྱུ་
ཡིན། ཞེས་སོགས་འཁོད་ཡོད།

པར་ངོས་བཞི་པ། དབུས་བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་བདུན་རེའི་ལས་རིམ་གསར་ཤོག བོད་ཟླ་ 8 ཚེས་ 7 ཕྱི་ཟླ་ 10 ཚེས་ 1

སྤྱི་ཁྱབ་རྩོམ་སྒྲིག་པ། སྐལ་བཟང་མཁས་གྲུབ།
རྩོམ་སྒྲིག་པ། ངག་དབང་ཐོགས་མེད།
གསར་འགོད་པ། བསོད་ནམས་མཚོ་མོ།
གསར་འགོད་པ། ཡེ་ཤེས་ཀུན་གྲགས།
ཞུ་དག་པ། བསོད་ནམས་ཚེ་རིང༌།
འགྲེམས་སྤེལ་བ། བསྟན་འཛིན་ཆོས་འཕེལ།
ཀཾ་པུ་ཊར་འཇུག་མཁན། ཕུར་བུ་སྒྲོལ་མ།

Publisher: Secretary, DIIR,
Printer: Narthang Press,
Owner: DIIR, CTA, Gangchen Kyishong,
Dharamshala-176215 H.P., INDIA
Place of Publication: CTA, Gangkyi,
Dharamshala-176215 H.P., INDIA
Name of Editor: Nagwang Thogmed
Subscription Address: DIIR, CTA, Gangkyi,
Dharamshala-176215 H.P., INDIA
Tel:+91-1892-222457/222510

Email: tibfreedom@tibet.net
Website: www.bod.asia

ཕྱི་དྲིལ་སྣར་ཐང་པར་ཁང་དུ་དཔར་སྐྲུན་ཞུས།

ནོ་བེལ་ཞི་བདེའི་གཟེངས་རྟགས་བཞེས་མྱོང་མཁན་སྐུ་སྐྱེས་མ་གཉིས་ཀྱིས་རྡ་སར་གསར་འགོད་
གསལ་བསྒྲགས་སྤེལ་བ།
༄༅། །ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༤ ཟླ་ ༡༠ ཚེས་ ༡ རེས་
གཟའ་ལྷག་པའི་སྔ་དྲོ་ཆུ་ཚོད་ ༡༠ ཐོག་བོད་
མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་ཕྱི་དྲིལ་ལྷག་པ་ཚེ་རིང་
ཚོགས་ཁང་ནང་ནོ་བེལ་ཞི་བདེའི་གཟེངས་
རྟགས་བཞེས་མྱོང་མཁན་ཨི་རན་གྱི་ལྕམ་སྐུ་ཤི་
རིན་ཨི་བྷ་ཌི་ Shirin Ebadi མཆོག་དང་ཨ་
རི་བ་ལྕམ་སྐུ་ཇུ་ཌི་ཝིལ་ཡེམ་སི་ Jody Wil-
liams མཆོག་རྣམ་གཉིས་ཀྱིས་གསར་འགོད་
གསལ་བསྒྲགས་ཤིག་སྤེལ་ཡོད།
དེ་ཡང་ཐོག་མར་སྲིད་སྐྱོང་བློ་
བཟང་སེང་གེ་མཆོག་གིས་ངོ་སྤྲོད་ཀྱི་གསུང་
བཤད་གནང་རྗེས་ནོ་བེལ་བུད་མེད་ལས་
འགུལ་ཚོགས་པའི་འཛིན་སྐྱོང་འགན་འཛིན་
Executive Director ལྕམ་ལི་ཛི་བྷ་རན་སི་
ཊིན་ Liz Bernstein མཆོག་གིས་གསུང་
བཤད་གནང་དོན། ང་རང་ནོ་བེལ་བུད་མེད་
ལས་འགུལ་ཚོགས་པའི་འཛིན་སྐྱོང་འགན་
འཛིན་གྱི་ལས་འགན་ཐོག་ཞབས་འདེགས་ཞུ་
རྒྱུ་བྱུང་བར་དགའ་སྤོབས་ཆེན་པོ་བྱུང་། ནོ་
བེལ་བུད་མེད་ལས་འགུལ་ཚོགས་པ་ (Nobel
Women’s Initiative) འདི་ཁེ་ན་ཌའི་གྲོང་
ཁྱེར་ཨོ་ཊ་བའི་ནང་རྟེན་གཞི་བྱས་ཡོད་ཀྱང་
རྒྱལ་སྤྱིའི་ཁྱོན་ཡོངས་ལ་ལས་འགུལ་སྤེལ་
བཞིན་ཡོད། ཚོགས་པ་འདི་ནི་ནོ་བེལ་ཞི་བདེའི་

གཟེངས་རྟགས་བཞེས་མྱོང་མཁན་བུད་མེད་
རྣམས་ཀྱིས་བཙུགས་པ་ཞིག་ཡིན།
ཚོགས་པའི་དམིགས་ཡུལ་གཙོ་
བོ་ནི་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་དང་བུད་མེད་ཀྱི་ཐོབ་
ཐང་། དེ་བཞིན་ཞི་བདེ་དང་དྲང་བདེན། འདྲ་
མཉམ་སོགས་ཀྱི་ཆེད་ལས་འགུལ་སྤེལ་དང་
སྤེལ་མུས་ཡིན། བོད་ཀྱི་༸སྐྱབས་མགོན་ཏཱ་
ལའི་བླ་མ་མཆོག་དང་བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་
ཀྱིས་མགྲོན་འབོད་མཛད་པར་བརྟེན་ང་ཚོ་སླར་
ཡང་འདིར་བཅར་རྒྱུའི་གོ་སྐབས་བཟང་པོ་ཐོབ་
བྱུང་། སྤྱིར་དེ་རིང་རྡ་སར་དངོས་སུ་བཅར་
མཁན་ནོ་བེལ་ཞི་བདེའི་གཟེངས་རྟགས་བཞེས་
མྱོང་མཁན་ཁོང་གཉིས་ཙམ་མིན་པར་ནོ་བེལ་
བུད་མེད་ལས་འགུལ་ཚོགས་པའི་ནང་བུད་མེད་
གཞན་ ཡང་ཡོད། དཔེར་ན། ཡ་མེན་ (Ye-
men) ཡུལ་ནས་ཡིན་པ་ལྕམ་སྐུ་ཏ་ཝ་ཀོལ་ཀར་
མན་ Tawakkol Karman མཆོག་དངོས་
འབྲེལ་བྱས་ན་དེ་རིང་འདིར་ཕེབས་རྒྱུ་རེད།
འོན་ཀྱང་ཁོ་མོའི་རྒྱལ་ཁབ་ནང་འཁྲུག་རྩོད་ཀྱི་
རྙོག་གྲྭ་མུ་མཐུད་ལྷག་ཡོད་པ་མ་ཟད། ད་དུང་
རྙོག་གྲ་ཇེ་ཆེར་ཕྱིན་ནས་ཡུལ་དེའི་མི་དམངས་
མང་པོ་ས་གནས་གཞན་དུ་བྲོས་བྱོལ་དུ་འགྲོ་
དགོས་བྱུང་ཡོད། བདུན་ཕྲག་སྔོན་མའི་ནང་ཁོ་
མོའི་སྡོད་ཁང་ལ་གཏོར་བཅོམ་ཤུགས་ཆེ་བྱུང་

འདུག དེར་བརྟེན་དཀའ་ངལ་དེ་དག་ལ་བརྟེན་
ནས་ཁོ་མོ་དེ་རིང་འདིར་བཅར་ཐུབ་མེད། འོན་
ཀྱང་ཁོ་མོས་བོད་མི་དང་བོད་དོན་ལ་གདུང་
སེམས་མཉམ་སྐྱེའི་རྒྱབ་སྐྱོར་ཤུགས་ཆེ་གནང་

ཡོད། འདི་ལོའི་ཕྱི་ཟླ་ ༦ ནང་ང་ཚོ་དང་ཁོ་མོ་
མཇལ་འཕྲད་བྱུང་། སྐབས་དེར་ཁོ་མོས་བརྗོད་
དོན། རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་ཕྲན་རང་རྒྱ་ནག་ཏུ་
ཡོང་རོགས་ཞེས་མགྲོན་འབོད་ཐེངས་མང་བྱས་
བྱུང་ཡང་། ངས་བོད་ཀྱི་༸སྐྱབས་མགོན་ཏཱ་
ལའི་བླ་མ་མཆོག་དང་བོད་མིའི་དཀའ་ངལ་ལ་
བསམས་ཤེས་ཀྱིས་རྒྱ་ནག་ནང་འགྲོ་རྒྱུར་མོས་
མཐུན་རྩ་བ་ནས་བྱས་མེད། ཅེས་གསུངས་
བྱུང།

དེ་བཞིན་ནོ་བེལ་ཞི་བདེའི་གཟེངས་
རྟགས་བཞེས་མྱོང་མཁན་དེ་རིང་འདིར་དངོས་

སུ་ བཅར་འདོད་ཡོད་ཀྱང་བཅར་མ་ཐུབ་མཁན་
བུད་མེད་གཞན་ཞིག་ནི་ལ་ཡི་བྷེ་རི་ཡ་ Liberia
ནས་ཡིན་པ་ལྕམ་སྐུ་ལེ་མོན་གྷ་བྷོ་ཝི་ Leymah
Gbowee མཆོག་ཡིན། ཁོ་མོའི་རྒྱལ་ཁབ་ལ་

ཡི་བྷེ་རི་ཡའི་ནང་ཨེ་བྷོ་ལ་ (Ebola) ཞེས་པའི་
ནད་ཡམས་ཁྱབ་བརྡལ་ཕྱིན་ནས་དཀའ་ངལ་ཧ་
ཅང་འཕྲད་བཞིན་ཡོད། འོན་ཀྱང་ཁོ་མོ་དེ་རིང་
འདིར་དངོས་སུ་བཅར་མ་ཐུབ་པའི་རྒྱུ་མཚན་
འདི་མ་རེད། ཁོ་མོ་ད་ལྟའི་ཆར་རང་གི་གཅུང་མོ་
དང་ལྷན་ལྷོ་ཕྱོགས་སུ་ཌན་ (South Sudan)
ནང་ཡོད། ཁོ་མོས་ལྷོ་ཕྱོགས་སུ་ཌན་ནང་འཁྲུག་
འཛིང་མཚམས་འཇོག་ཡོང་སླད་སུ་ཌན་དང་
ལྷོ་ཕྱོགས་སུ་ཌན་གཉིས་ཀྱི་ནང་བུད་མེད་ཕན་
ཚུན་འཆམ་མཐུན་གྱི་འབྲེལ་བ་བཙུགས་ནས་
ཡུལ་གཉིས་པོའི་ནང་ཞི་བདེའི་ཁོར་ཡུག་སྐྲུན་

ཐབས་ཆེད་དཀའ་ངལ་རྣམས་འཚེ་མེད་ཞི་ བ་
དང་གྲོས་མོལ་གྱི་ལམ་ནས་སེལ་རྒྱུའི་འབྲེལ་
མཐུད་པའི་ལས་དོན་སྤེལ་བཞིན་ཡོད།
ཕྱོགས་མཚུངས་བྱང་ཨ་ཡིར་ལེན་
ཌི་ནས་ནོ་བེལ་ཞི་བདེའི་གཟེངས་རྟགས་བཞེས་
མྱོང་མཁན་ལྕམ་སྐུ་མ་རེ་ཌི་མེ་གྷར་མཆོག་
Mairead Maguire དང་རི་གོ་བྷེར་ཏ་མན་
ཅུ་ཊུམ་ Rigoberta Menchú Tum མཆོག་
ཀྱང་འདིར་བོད་ཀྱི་༸སྐྱབས་མགོན་ཏཱ་ལའི་
བླ་མ་མཆོག་དང་བོད་མི་ཚོར་གདུང་སེམས་
མཉམ་སྐྱེའི་རྒྱབ་སྐྱོར་གནང་བཞིན་ཡོད། ང་
ཚོ་ནོ་བེལ་བུད་མེད་ལས་འགུལ་ཚོགས་པའི་
ཚོགས་མིའི་སྐུ་ཚབ་འདི་གར་བཅར་རྒྱུ་འདི་
ནི་ཧ་ཅང་དོན་གནད་ཆེན་པོ་ཞིག་ལ་བརྩིས་ཏེ་
ཡོང་བ་ཞིག་ཡིན། ང་ཚོ་འདིར་བོད་མི་ཚོས་ལོ་
མང་རིང་ནས་འཚེ་མེད་ཞི་བ་དང་། མང་གཙོ་
སོགས་ལག་བསྟར་གནང་བཞིན་པའི་ཉམས་
མྱོང་དེ་དག་ཤེས་རྟོགས་ཆེད་བཅར་བ་ཡིན།
ཐེངས་འདིར་ང་ཚོའི་སྐུ་ཚབ་ཚོགས་ཆུང་ནང་
ཨ་རི་དང་ཁེ་ན་ཌ། བྷར་སིལ། རྒྱ་གར་སོགས་
ཡུལ་གྲུ་འདྲ་མིན་ནས་ཕེབས་ཡོད། ཅེས་གསར་
འགོད་གསལ་བསྒྲགས་སྤེལ་གནང་སོང་།

ནོ་བེལ་ཞི་བདེའི་ལྷན་ཚོགས་ཕྱིར་བསྡུ་བྱེད་དགོས་ཐུག་པ།

༄༅། །ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༤ ཟླ་ ༡༠ ཚེས་ ༡ ཉིན་
ཕྱི་དྲིལ་ལྷག་པ་ཚེ་རིང་དྲན་རྟེན་ཚོགས་ཁང་

ནང་བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་དཔལ་ལྡན་སྲིད་
སྐྱོང་བློ་བཟང་སེང་གེ་མཆོག་གིས་གཙོས་ཕྱི་
དྲིལ་བཀའ་བློན་བདེ་སྐྱིད་ཆོས་དབྱངས་མཆོག་
དང་། ཕྱི་འབྲེལ་དྲུང་ཆེ་དྭགས་པོ་བསོད་ནམས་
ནོར་བུ་ལགས། ནོ་བེལ་ཞི་བདེའི་གཟེངས་
རྟགས་བཞེས་མྱོང་མཁན་ཨ་རིའི་ལྕམ་སྐུ་ཇོ་ཌི་
ཝིལ་ཡེམ་སི་ Ms. Jody Williams མཆོག་
དང་། ཨི་རན་གྱི་ལྕམ་སྐུ་ཤི་རིན་ཨི་བྷ་ཌི་ Ms.
Shirin Ebadi མཆོག དེ་བཞིན་ནོ་བེལ་བུད་
མེད་ལས་འགུལ་ཚོགས་པའི་འཛིན་སྐྱོང་འགན་
འཛིན་ལི་ཛི་བྷ་རན་ སི་ཊིན་ Liz Bernstein
ལགས། སྐུ་མགྲོན། ཕྱི་ནང་གི་གསར་འགོད་
པ་བཅས་ཚང་འཛོམས་ཐོག ནོ་བེལ་ཞི་བདེའི་
གཟེངས་རྟགས་བཞེས་མྱོང་མཁན་ཨ་རིའི་
ལྕམ་སྐུ་ཇོ་ཌོ་ཝིལ་ཡེམ་སི་མཆོག་གིས་གསུང་

བཤད་གནང་དོན།
འཛམ་གླིང་ནང་གི་དབུ་ཁྲིད་ཁྱད་དུ་

འཕགས་པ་བོད་ཀྱི་༸སྐྱབས་མགོན་ཏཱ་ལའི་བླ་
མ་མཆོག་ལྟ་བུས་ང་ཚོར་མགྲོན་འབོད་མཛད་
སྐབས་ང་ཚོས་མོས་མཐུན་མ་བྱས་པར་སྡོད་
ཐབས་བྲལ། ང་རང་ས་གནས་འདིར་བཅར་
ཐེངས་གསུམ་པ་ཆགས་ཡོད། ངས་ལྷོ་ཨ་ཕི་རི་
ཀའི་ནང་ནོ་བེལ་ཞི་བདེའི་ལྷན་ཚོགས་འཚོགས་
འཆར་ཡོད་པའི་གནད་དོན་དང་འབྲེལ་ནས་གོང་
དུ་ཕྲན་གྱི་རོགས་པ་ལྕམ་སྐུ་ཤི་རིན་ཨི་བྷ་ཌི་
མཆོག་གིས་གསུངས་པ་དེའི་ཐོག་ཕྲན་བུ་རྒྱས་
སྤྲོས་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན། ལྷོ་ཨ་ཕི་རི་ཀའི་གཞུང་གིས་
བོད་ཀྱི་༸སྐྱབས་མགོན་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་མཆོག་ལ་
ད་ཐེངས་མཐོང་མཆན་འབུལ་ལམ་མ་ཞུས་པ་
འདི་ཐེངས་གསུམ་པ་ཆགས་ཡོད། ལྷོ་ཨ་ཕི་
རི་ཀའི་གཞུང་གིས་བོད་ཀྱི་༸སྐྱབས་མགོན་ཏཱ་
ལའི་བླ་མ་མཆོག་ལ་ཆབ་སྲིད་དང་རྩ་བ་ནས་

འབྲེལ་བ་མེད་པའི་ལྷན་ཚོགས་སུའང་ཆིབས་
སྒྱུར་བསྐྱང་རྒྱུའི་མཐོང་མཆན་འབུལ་ལམ་ཞུ་
གི་མེད། ལྷོ་ཨ་ཕི་རི་ཀའི་སྲིད་འཛིན་ཟུར་པ་
དང་ནོ་བེལ་ཞི་བདེའི་གཟེངས་རྟགས་བཞེས་
མྱོང་མཁན་སྐུ་ཞབས་ཌི་ཀ་ལག་མཆོག་དང་
ཡེ་ཤུའི་བླ་ཆེན་ཊུ་ཊུ་མཆོག དེ་བཞིན་ཀེབ་
ཊའོན་ (Capetown) གྲོང་ཁྱེར་སྤྱི་ཁྱབ་ལྕམ་
སྐུ་མཆོག་བཅས་ཀྱི་གོ་སྒྲིག་འོག་ད་ལོའི་ནོ་
བེལ་ཞི་བདེའི་ལྷན་ཚོགས་ལྷོ་ཨ་ཕི་རི་ཀའི་
ཀེབ་ཊའོན་གྲོང་ཁྱེར་ནང་འཚོགས་རྒྱུ་ཡིན་
པའི་བརྡ་ལན་འབྱོར་འཕྲལ་ང་ཚོས་ལྷོ་ཨ་ཕི་རི་
ཀའི་གཞུང་གིས་རྒྱ་ནག་གི་གནོན་ཤུགས་འོག་
ཚུད་ནས་བོད་ཀྱི་༸སྐྱབས་མགོན་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་
མཆོག་ལྷན་ཚོགས་སུ་ཆིབས་སྒྱུར་བསྐྱང་རྒྱུར་
མཐོང་མཆན་འབུལ་ལམ་ཞུ་རྒྱུ་མིན་པ་ཤེས་
རྟོགས་ཐུབ་བྱུང་།
དེར་བརྟེན་ང་ཚོས་གོ་སྒྲིག་ཚོགས་
ཆུང་ལ་ཚོར་ཤུགས་ཆེན་པོའི་ཐོག་ལམ་སེང་
ཡི་གེ་ཞིག་བཏང་ནས་རྒྱ་ནག་གི་གནོན་ཤུགས་
འོག་ཚུད་ནས་ལྷོ་ཨ་ཕི་རི་ཀའི་སྲིད་གཞུང་གིས་
བོད་ཀྱི་༸སྐྱབས་མགོན་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་མཆོག་ལ་
མཐོང་མཆན་འབུལ་ལམ་ཞུ་རྒྱུ་མིན་པ་དེ་སྔའི་
བྱ་སྤྱོད་ལས་ཧ་ཅང་གསལ་རྟོགས་ཐུབ་རྒྱུ་ཡིན་
སྟབས། ལྷན་ཚོགས་ཚུགས་ཡུལ་ཐད་ང་ཚོར་
ཧ་ཅང་སེམས་འཚབ་ཡོད་སྐོར་ཞུ་རྒྱུ་བྱུང་བ་མ་
ཟད། ཊུ་ཊུ་དགུང་ལོ་ ༨༠ སོན་པའི་འཁྲུངས་
སྐར་ལའང་མཉམ་ཞུགས་མཛད་རྒྱུའི་མཐོང་
མཆན་འབུལ་ལམ་ཞུས་མེད། ༸གོང་ས་
མཆོག་ཊུ་ཊུའི་འཁྲུངས་སྐར་ལ་མཉམ་ཞུགས་
མཛད་པ་དེས་རྒྱ་ནག་གཞུང་ལ་ཉེན་ཁ་ཇི་ལྟར་

བཟོ་རྒྱུ་ཡིན་ནམ། འདི་ནི་བློ་ཡུལ་ལ་ཤོང་དཀའ་
བ་ཞིག་ཡིན། དེར་བརྟེན་ནོ་བེལ་བུད་མེད་
ལས་འགུལ་ཚོགས་པའི་འཐུས་མི་རྣམས་དང་
ལྷན་ཚོགས་གོ་སྒྲིག་ཚོགས་ཆུང་བཅས་དང་
ལྷན་གནད་དོན་དེའི་ཐད་གོ་བསྡུར་མང་པོ་བྱུང་
། ཐོག་མར་ང་ཚོ་ཚང་མ་ལྷན་ཚོགས་སུ་བཅར་
རྒྱུའི་བསམ་བློ་བཏང་བ་ཡིན། ལྷན་ཚོགས་དེར་
ཕྱིན་ནས་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་གཞུང་ལམ་ཐོག་ཞི་རྒོལ་
བྱ་རྒྱུའི་བསམ་བློ་བཏང་བ་ཡིན། དེ་རྗེས་གཅིག་
བྱས་ན་ལྷན་ཚོགས་འདི་རྒྱལ་ཁབ་གཞན་ཞིག་
ནང་འཚོགས་སྲིད་པའི་གནས་སྟངས་ཤིག་
མཐོང་ནས་བོད་ཀྱི་༸སྐྱབས་མགོན་ཏཱ་ལའི་བླ་
མ་མཆོག་ཆིབས་སྒྱུར་བསྐྱང་ཐུབ་རྒྱུའི་རེ་བ་
ཞིག་བྱུང་།
འོན་ཀྱང་དེ་ལྟར་ཡོང་རྒྱུ་མིན་པ་
ཤེས་རྟོགས་བྱུང་རྗེས་ང་ཚོས་ལམ་སེང་གོ་
སྒྲིག་ཚོགས་ཆུང་ལ་ཡི་གེ་ཞིག་ཕུལ་ནས་ལྷན་
ཚོགས་ནས་མཉམ་ཞུགས་བྱ་རྒྱུ་མིན་ཚུལ་
གསལ་པོ་ཞུས་པ་ཡིན།
ཡི་གེའི་ནང་ང་ཚོས་ཧ་ཅང་གསལ་
པོ་བཀོད་ཡོད། བོད་ཀྱི་༸སྐྱབས་མགོན་ཏཱ་
ལའི་བླ་མ་མཆོག་གིས་དབུ་མའི་ལམ་གྱི་སྲིད་
བྱུས་རྒྱུན་སྐྱོང་མཛད་བཞིན་ཡོད། འོན་ཀྱང་
རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་ཁ་བྲལ་བ་རེད། ཟེར་ནས་
དྲིལ་བསྒྲགས་ལོག་པ་སྤེལ་བཞིན་ཡོད། ང་
ཚོ་ནོ་བེལ་བུད་མེད་ལས་འགུལ་ཚོགས་པའི་
དམིགས་ཡུལ་ནི་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་སྲུང་
སྐྱོབ་བྱ་རྒྱུ་གཙོ་བོ་ཡིན་པར་བརྟེན་ཚོགས་པའི་
ལྟ་གྲུབ་དང་ལངས་ཕྱོགས་རྩ་འཛིན་བྱ་རྒྱུ་ང་
ཚོའི་ལས་འགན་ལྟེ་བ་ཞིག་ཆགས་ཡོད། དེར་

བརྟེན་ང་ཚོས་ལྷན་ཚོགས་ནང་འཛུལ་ཞུགས་
མི་བྱེད་རྒྱུའི་ཐག་གཅོད་བྱས་པ་ཡིན། ང་
ཚོས་ལྷན་ཚོགས་དེར་མཉམ་ཞུགས་མི་བྱེད་
རྒྱུའི་ཐག་གཅོད་བྱས་པ་དེར་གྲུབ་འབྲས་ཐོན་
ཡོད། ནོ་བེལ་ཞི་བདེའི་གཟེངས་རྟགས་བཞེས་
མྱོང་མཁན་མང་པོ་ཞིག་གིས་ལྷན་ཚོགས་ནང་
མཉམ་ཞུགས་མི་གནང་རྒྱུའི་ཐག་གཅོད་གནང་
བར་བརྟེན་ད་ཆ་ལྷན་ཚོགས་དེ་ཕྱིར་བསྡུ་བྱེད་
དགོས་ཐུག་ཡོད། ཅེས་གསུངས།